

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

Mercredi
24-10-2012
Matin

Woensdag
24-10-2012
Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
MLD	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkorting bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
	(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)		(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "l'avenir de l'Institut des Vétérans" (n° 13218)

Orateurs: **Anthony Dufrane, Pieter De Crem,** ministre de la Défense

Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "le crash d'un avion F-16" (n° 13232)

Orateurs: **Karolien Grosemans, Pieter De Crem,** ministre de la Défense

Questions jointes de
- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "l'explosion de munition à Pampa Range" (n° 13251)

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "l'accident survenu sur le champ de tir Pampa Range" (n° 13306)

- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les secours lors de l'accident survenu à Helchteren le 22 août et les modalités de l'enquête sur ses causes" (n° 13318)

- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense sur "le respect des règles en matière de sécurité durant les exercices militaires" (n° 13444)

Orateurs: **Karolien Grosemans, Wouter De Vriendt, Julie Fernandez Fernandez, Pieter De Crem,** ministre de la Défense

Questions jointes de
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "les opérations de rapatriement d'Afghanistan" (n° 13271)

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "le retrait de KAIA" (n° 13655)

Orateurs: **Anthony Dufrane, Theo Francken, Pieter De Crem,** ministre de la Défense

Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "l'Europe de la Défense" (n° 13282)

Orateurs: **Anthony Dufrane, Pieter De Crem,** ministre de la Défense

Questions jointes de
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense sur "la situation au Mali" (n° 13384)

- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "l'intervention possible d'une force militaire internationale au Mali" (n° 13562)

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "les propos tenus par le ministre des Affaires étrangères, Didier Reynders, concernant une (éventuelle) participation de la Défense à une

INHOUD

Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de toekomst van het Instituut voor Veteranen" (nr. 13218)

Sprekers: **Anthony Dufrane, Pieter De Crem,** minister van Landsverdediging

Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de neergestorte F-16" (nr. 13232)

Sprekers: **Karolien Grosemans, Pieter De Crem,** minister van Landsverdediging

Samengevoegde vragen van
- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval met munitie op de Pampa Range" (nr. 13251)

- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval op het schietterrein Pampa Range" (nr. 13306)

- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de hulpverlening bij het ongeval te Helchteren op 22 augustus en de wijze van het onderzoek naar de oorzaak" (nr. 13318)

- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Landsverdediging over "de naleving van de veiligheidsregels bij militaire oefeningen" (nr. 13444)

Sprekers: **Karolien Grosemans, Wouter De Vriendt, Julie Fernandez Fernandez, Pieter De Crem,** minister van Landsverdediging

Samengevoegde vragen van
- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de terugkeer van onze militairen uit Afghanistan" (nr. 13271)

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van KAIA" (nr. 13655)

Sprekers: **Anthony Dufrane, Theo Francken, Pieter De Crem,** minister van Landsverdediging

Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "het Europa van de Defensie" (nr. 13282)

Sprekers: **Anthony Dufrane, Pieter De Crem,** minister van Landsverdediging

Samengevoegde vragen van
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Landsverdediging over "de toestand in Mali" (nr. 13384)

- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de eventuele interventie van een internationale troepenmacht in Mali" (nr. 13562)

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de uitspraken van minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders aangaande een (mogelijke) deelname van

opération militaire au Mali" (n° 13654)		Defensie aan een militaire operatie in Mali" (nr. 13654)	
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "la demande du Conseil de sécurité des Nations Unies de constituer une force militaire internationale en ce qui concerne le nord du Mali" (n° 13657)	12	- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de vraag van de VN-Veiligheidsraad om een internationale troepenmacht samen te stellen wat betreft de situatie in Noord-Mali" (nr. 13657)	12
<i>Orateurs:</i> Anthony Dufrane, Theo Francken, Gerald Kindermans, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Anthony Dufrane, Theo Francken, Gerald Kindermans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Questions jointes de	16	Samengevoegde vragen van	16
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la poursuite de la participation belge à la FINUL" (n° 13456)	16	- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de verdere deelname van België aan UNIFIL" (nr. 13456)	16
- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "le Liban" (n° 13659)	16	- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "Libanon" (nr. 13659)	16
<i>Orateurs:</i> Anthony Dufrane, Theo Francken, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Anthony Dufrane, Theo Francken, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Question de M. Tanguy Veys au ministre de la Défense sur "l'implantation d'éoliennes à proximité des radars de l'OTAN à Semmerzake (Flandre orientale)" (n° 13482)	19	Vraag van de heer Tanguy Veys aan de minister van Landsverdediging over "de inplanting van windturbines in de nabijheid van de NAVO-radar te Semmerzake (Oost-Vlaanderen)" (nr. 13482)	19
<i>Orateurs:</i> Tanguy Veys, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Tanguy Veys, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Questions jointes de	21	Samengevoegde vragen van	21
- M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "la coopération militaire avec la France" (n° 13513)	21	- de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de militaire samenwerking met Frankrijk" (nr. 13513)	21
- M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "la coopération militaire avec les Pays-Bas et le Luxembourg" (n° 13514)	21	- de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de militaire samenwerking met Nederland en Luxemburg" (nr. 13514)	21
<i>Orateurs:</i> Bert Maertens, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Bert Maertens, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Question de M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "les dernières nominations de généraux et le déséquilibre linguistique conforté" (n° 13640)	24	Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de jongste benoemingen van generaals en het nog grotere taalonevenwicht" (nr. 13640)	24
<i>Orateurs:</i> Denis Ducarme, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Denis Ducarme, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Question de M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "la nomination du Financial Controller IMS" (n° 13648)	26	Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de benoeming van de Financial Controller IMS" (nr. 13648)	26
<i>Orateurs:</i> Denis Ducarme, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Denis Ducarme, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "le gel des dépenses" (n° 13651)	28	Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de bevrozing van uitgaven" (nr. 13651)	28
<i>Orateurs:</i> Karolien Grosemans, Pieter De Crem, ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Karolien Grosemans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "l'actualisation du statut des militaires et la situation actuelle des effectifs à la Défense" (n° 13652)	30	Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de actualisatie van het statuut van de militairen en de huidige situatie van het personeelsbestand bij Defensie"	30

Orateurs: **Bert Maertens, Pieter De Crem,**
ministre de la Défense

Question de M. Theo Francken au ministre de la 31
Défense sur "la police militaire" (n° 13653)

Orateurs: **Theo Francken, Pieter De Crem,**
ministre de la Défense

Question de M. Gerald Kindermans au ministre de 34
la Défense sur "les exercices militaires
internationaux 'Green Blade' et 'Pegasus'"
(n° 13656)

Orateurs: **Gerald Kindermans, Pieter De
Crem,** ministre de la Défense

(nr. 13652)

Sprekers: **Bert Maertens, Pieter De Crem,**
minister van Landsverdediging

Vraag van de heer Theo Francken aan de 31
minister van Landsverdediging over "de militaire
politie" (nr. 13653)

Sprekers: **Theo Francken, Pieter De Crem,**
minister van Landsverdediging

Vraag van de heer Gerald Kindermans aan de 34
minister van Landsverdediging over "de
internationale militaire oefeningen 'Green Blade'
en 'Pegasus'" (nr. 13656)

Sprekers: **Gerald Kindermans, Pieter De
Crem,** minister van Landsverdediging

COMMISSION DE LA DÉFENSE
NATIONALECOMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING

du

van

MERCREDI 24 OCTOBRE 2012

WOENSDAG 24 OKTOBER 2012

Matin

Voormiddag

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 11.13 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Filip De Man.

Le développement des questions et interpellations commence à 11.13 heures. La réunion est présidée par M. Filip De Man.

01 Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "l'avenir de l'Institut des Vétérans" (n° 13218)

01 Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de toekomst van het Instituut voor Veteranen" (nr. 13218)

01.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, l'accord de gouvernement prévoit de se pencher sur l'avenir de l'Institut des Vétérans et de l'Institut National des Invalides de Guerre (INIG), de renforcer son action en faveur des vétérans et dans le domaine de la mémoire. Mais, selon la presse, il existe certaines velléités de suppression de l'Institut des Vétérans pour des raisons d'ordre budgétaire; pourtant, rien qu'entre 2007 et 2010, près de 15 000 ex-militaires belges ont été reconnus comme vétérans pour avoir participé à au moins une mission opérationnelle à l'étranger.

Pour notre groupe, une telle suppression pure et simple serait inacceptable car elle priverait les bénéficiaires, parfois très âgés, de leur interlocuteur historique. De plus, il s'agit de souligner l'importance de sa politique mémorielle qui s'en trouverait gravement compromise, alors que se prépare la commémoration du centenaire de la Grande Guerre. S'il est indispensable de chercher à optimiser et à rationaliser les frais administratifs de ces instituts, la politique menée vis-à-vis des vétérans et le devoir de mémoire restent indispensables et méritent dès lors toute l'attention, conformément à l'accord de gouvernement.

Monsieur le ministre, quelles initiatives avez-vous prises, conformément à l'accord de gouvernement, pour que l'Institut des Vétérans et l'INIG puissent renforcer leur action en faveur des vétérans ainsi que dans le domaine de la mémoire? Des réformes de ces instituts sont-elles envisagées? Si oui, lesquelles et selon quel calendrier? Enfin, selon vous, et notamment dans les préparatifs de la commémoration de la guerre 14-18, quels sont les rôles que ces instituts seront amenés à jouer sur le plan de la mémoire?

01.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, je salue la présence des représentants de la Fédération russe.

01.01 Anthony Dufrane (PS): Volgens het regeerakkoord zal de regering zich buigen over de toekomst van het Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers. Nochtans zouden er plannen bestaan om het Instituut voor Veteranen om budgettaire redenen op te heffen. Onze fractie zal zich daar met hand en tand tegen verzetten. De begunstigden zouden daardoor immers hun historische gesprekspartner verliezen en ons beleid om de gedachtenis aan de grote conflicten levendig te houden zou op de vooravond van de honderdste verjaardag van het begin van de Eerste Wereldoorlog in het gedrang komen.

Welke initiatieven heeft u genomen om het werk van die instituten ten gunste van de veteranen en ter bevordering van de herinnering te versterken? Zullen die instituten hervormd worden? Welke rol zullen ze in de toekomst nog spelen?

01.02 Minister Pieter De Crem: De veteranen verdienen onze

Cher collègue, en ma qualité de ministre de la Défense, mais également en tant que ministre compétent pour les victimes de guerre, il va de soi que les vétérans méritent une attention particulière; mon devoir est aussi de sauvegarder l'acquis social dont bénéficient les victimes de guerre. C'est donc bien ce que j'ai l'intention de réaliser. Cependant, en tant que membre d'un gouvernement contraint à prendre des mesures d'assainissement des finances publiques, vous comprendrez qu'il m'incombe également de gérer les fonds de l'Etat en bon père de famille.

Par conséquent, la question à se poser quant à la concrétisation de ce qui a été convenu dans l'accord de gouvernement concernant l'Institut des Vétérans et l'INIG est de savoir si l'organisation de la gratuité des soins de santé, de l'action sociale et morale ainsi que du devoir de mémoire se réalise avec les structures appropriées et correctement dimensionnées.

À l'heure actuelle, les coûts de structure représentent 38 % du budget de l'Institut. Si ces structures sont maintenues, leurs coûts représenteront 73 % du budget en 2017.

Dès lors, j'ai annoncé un processus d'évaluation auquel j'associerai les parties concernées dans le but de faire une proposition concrète au gouvernement pour le contrôle budgétaire 2013. Le ministre des Affaires sociales m'a assuré de sa collaboration en la matière. L'exercice est en cours. Je vous demande donc de bien vouloir patienter et d'en attendre les résultats qui devraient être connus d'ici quelques mois, je l'espère.

Il est évident que l'Institut aura un rôle à jouer dans la préparation de la commémoration du centenaire de la Première Guerre mondiale, tant dans l'accomplissement des efforts de mémoire que par les projets qu'il propose dans le cadre du programme fédéral de commémoration. Son expertise et la qualité de ses réalisations sont indispensables à la concrétisation de ce programme de commémoration. C'est la raison pour laquelle l'Institut est systématiquement représenté au sein du comité d'organisation mis en place par le gouvernement et qu'il dirige le comité scientifique chargé de l'appui historique de l'ensemble du programme. Ce projet, limité dans le temps, nous oblige à entamer une réflexion sur la place que doit prendre l'Institut dans l'effort de mémoire et les efforts que la société doit consentir en personnel, en infrastructures et en moyens budgétaires pour concrétiser cette mission.

bijzondere aandacht. Het is mijn plicht de sociale voordelen van de oorlogsslachtoffers veilig te stellen.

Maar aangezien de regering zich ertoe genoopt ziet maatregelen te treffen om de overheidsfinanciën te saneren, moet men zich de vraag stellen of de huidige voorzieningen aangepast zijn aan en in verhouding staan tot hun opdracht inzake kosteloze geneeskundige zorg, sociale en morele ondersteuning en het levendig houden van de herinnering aan de grote conflicten. De structuurkosten maken 38 procent van het budget van het Instituut uit. Als die voorzieningen behouden blijven, zullen ze in 2017 maar liefst 73 procent van de begrotingsmiddelen opslorpen.

Ik heb aangekondigd dat er een evaluatie zal plaatsvinden op grond waarvan er een voorstel moet worden gedaan aan de regering met het oog op de begrotingscontrole voor 2013. De minister van Sociale Zaken heeft me haar medewerking toegezegd.

Het Instituut zal een rol spelen bij de voorbereiding van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Zijn ervaring en deskundigheid zijn onontbeerlijk voor het welslagen van het herdenkingsprogramma. Daarom is het Instituut vertegenwoordigd in het organisatiecomité en stuurt het Instituut het wetenschappelijke comité aan dat met de historische ondersteuning van het programma is belast.

We moeten erover nadenken hoe het Instituut de herinnering aan de grote conflicten mee kan doen bewaren en hoe we het van de nodige middelen kunnen verzekeren om die opdracht handen en voeten te geven.

01.03 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour ces réponses assez rassurantes. Concernant le premier point, je

01.03 Anthony Dufrane (PS): Het verheugt me dat u uw collega

vous félicite pour votre initiative de concertation avec votre collègue. Mon groupe restera néanmoins vigilant et attentif à ce que l'optimalisation ne rime pas avec la remise en cause de certains services. En parallèle, nous vous remercions pour vos initiatives.

heeft geraadpleegd. Mijn fractie zal erop toezien dat de dienstverlening gehandhaafd wordt ondanks de kostenbesparing.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de neergestorte F-16" (nr. 13232)

02 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "le crash d'un avion F-16" (n° 13232)

02.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, op donderdag 16 augustus stortte een F-16 neer op het militair domein in Peer. De piloot kon zich tijdig in veiligheid brengen door de schietstoel te gebruiken. Er zou ook brand uitgebroken zijn op de startbaan.

02.01 Karolien Grosemans (N-VA): Le 16 août 2012, un F-16 s'est écrasé dans le domaine militaire de Peer. Le pilote est heureusement parvenu à s'éjecter à temps.

Over dat voorval wil ik u enkele vragen stellen. Het zomerreces is ertussen gekomen, het is ondertussen al eind oktober. Wij hebben al veel persberichten kunnen lezen en ik heb al heel veel antwoorden gekregen. Ik kan misschien nog vragen welke soort vogel in de motor is gevlogen. De vragen waarop ik via persberichten al uitgebreid antwoord heb gekregen, zal ik laten vallen.

Dispose-t-on de plus d'informations sur les causes de l'accident? Quand l'enquête sera-t-elle clôturée? Quelle procédure la Défense suit-elle lorsqu'un avion s'écrase? À combien se chiffrent les dommages?

Mijnheer de minister, kunt u nog meer uitleg geven over dat incident?

Is er al meer duidelijkheid over de oorzaken van de crash? Indien niet, wanneer verwacht u dat het onderzoek zal worden afgerond?

Welke procedure volgt Defensie wanneer een vliegtuig neerstort?

Tot slot, op hoeveel euro wordt de schade geraamd? Ik bedoel dan niet enkel de schade aan de F-16, hoewel de bedragen daarvoor in de pers varieerden van 12,5 miljoen euro – ik denk dat we in dat geval meteen enkele bestellingen kunnen plaatsen – tot 60 of 70 miljoen euro. Ook de bodem moet gesaneerd worden en er moet onderzoek gebeuren naar de vernielde gewassen.

02.02 Minister Pieter De Crem: Mevrouw Grosemans, ik zou er mij kort van af kunnen maken door te zeggen dat het onderzoek bij het parket loopt, maar ik zal u een iets uitvoeriger antwoord geven.

02.02 Pieter De Crem, ministre: Le parquet examine toujours l'affaire, mais je puis déjà indiquer que l'accident est vraisemblablement dû à une panne du moteur au moment du décollage de la base de Kleine Brogel. L'enquête de sécurité doit encore confirmer l'hypothèse de l'aspiration d'un oiseau par le moteur.

De neerstorting van de F-16 op 16 augustus van dit jaar is waarschijnlijk te wijten aan het falen van de motor tijdens het opstijgen van op de basis van Kleine Brogel. Uit getuigenissen is gebleken dat er een vogel opgezogen zou zijn door de motor. Dat moet nog bevestigd worden door het veiligheidsonderzoek.

De procedure die wordt toegepast na een ongeval met een militair vliegtuig, is afhankelijk van de plaats van het gebeuren. Zo heeft elke vliegbasis een verantwoordelijkheidzone in haar onmiddellijke nabijheid.

La procédure en cas d'accident impliquant un avion militaire dépend du lieu de l'accident. Chaque base aérienne est responsable d'une zone. Lors d'un d'accident dans cette zone, c'est le

Wanneer het ongeval binnen die zone gebeurt, zoals dat op 16 augustus 2012 het geval was, treedt het rampenplan van de basis in werking. Gebeurt het ongeval buiten de zone, dan geldt een

territoriale instructie waarvoor de provinciecommandant de uitvoeringsverantwoordelijkheid draagt. Het operatiecentrum van Defensie, COps, in nauwe coördinatie met het crisiscentrum dat op de plaats van het incident wordt opgericht, verwittigt in eerste instantie de militaire en burgerlijke nooddiensten. Tevens verzamelt het COps alle informatie en brengt het de betrokken autoriteiten en diensten op de hoogte.

Op dit moment maakt het verongelukte toestel nog het voorwerp uit van een gerechtelijk onderzoek en van een vliegveiligheidsonderzoek van het zogenaamde *Aviation Safety Directorate*. Zodra het vliegtuig wordt vrijgegeven, beslist men naar gelang van de staat van de resterende stukken over de bestemming van het toestel.

Gezien de aard van het ongeval wordt in dit geval een totaalverlies verwacht. Het vliegtuig wordt dus vernietigd. Een van de "gecocoonde" F-16's zal na het uitvoeren van de nodige onderhoudsinspecties opnieuw in de operationele vloot worden opgenomen. Zo blijft de F-16-capaciteit op hetzelfde niveau.

De piloot is met zijn parachute in een boom terechtgekomen. Hij bleef ongedeerd, maar werd voor een routinecontrole toch overgebracht naar een ziekenhuis, conform de procedure bij een dergelijk incident. Indien de resultaten van het medisch onderzoek positief zijn, worden de piloten opnieuw geschikt tot luchtdienst verklaard en mogen ze het vliegen onmiddellijk hervatten. Dat was het geval voor de betrokken piloot.

plan catastrophe de la base qui est d'application. Si l'accident se produit en dehors de cette zone, une instruction territoriale est ouverte et c'est le commandant de la province qui en porte la responsabilité. Le centre d'opération de la Défense informe – en étroite collaboration avec le centre de crise mis en place sur le lieu de l'accident – les services d'urgence militaires et civils, réunit toutes les informations et avertit les autorités et les services concernés.

L'avion accidenté fera l'objet d'une enquête judiciaire et d'une enquête de sécurité aérienne menée par l'*Aviation Safety Directorate*. Dès lors que l'appareil est libéré, on décidera de son sort sur la base de l'état de l'épave. Compte tenu de la nature de l'accident, on s'attend à une déclaration de perte totale, entraînant la destruction de l'avion.

Le pilote a pu se sauver grâce à son parachute et s'est retrouvé dans un arbre. Il est sorti indemne de l'accident, mais a été transféré à l'hôpital pour un contrôle de routine, conformément aux procédures en vigueur. Après examen médical, il a été déclaré apte au service aérien et a immédiatement pu reprendre le travail.

02.03 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor het antwoord. Ik wacht tot het onderzoek is afgerond en kom dan bij u terug met een opvolgingsvraag.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval met munitie op de Pampa Range" (nr. 13251)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval op het schietterrein Pampa Range" (nr. 13306)
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de hulpverlening bij het ongeval te Helchteren op 22 augustus en de wijze van het onderzoek naar de oorzaak" (nr. 13318)
- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Landsverdediging over "de naleving van de veiligheidsregels bij militaire oefeningen" (nr. 13444)

03 Questions jointes de

- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "l'explosion de munition à Pampa Range"

(n° 13251)

- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "l'accident survenu sur le champ de tir Pampa Range" (n° 13306)

- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les secours lors de l'accident survenu à Helchteren le 22 août et les modalités de l'enquête sur ses causes" (n° 13318)

- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense sur "le respect des règles en matière de sécurité durant les exercices militaires" (n° 13444)

De **voorzitter**: De heer Geerts laat zijn samengevoegde vraag 13318 omzetten in een schriftelijke vraag.

03.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op woensdag 22 augustus raakten zeven militairen gewond bij het uitladen van munitieresten. De munitie kwam waarschijnlijk door zelfontbranding tot ontploffing.

Drie militairen waren in levensgevaar. Twee van hen werden overgebracht naar Neder-over-Heembeek en naar Luik. Enkele dagen later kregen wij het trieste nieuws dat een militair was overleden. Samen met mijn fractie wens ik mijn medeleven te betuigen aan de familie.

Wij weten dat Defensie heel wat inspanningen levert om ongevallen te voorkomen. Dat is helaas niet altijd mogelijk, wat voor heel wat leed zorgt.

Mijnheer de minister, ik wil u de volgende vragen stellen. Kunt u meer duiding geven bij de oorzaak van dit zware ongeval? Volgens de gangbare procedure worden arbeidsongevallen met munitie in een bijzondere onderzoekscommissie van Defensie onderzocht. Ik heb gelezen dat ook DOVO een eigen onderzoek start, evenals het parket.

Kunt u al resultaten van het onderzoek meedelen? Indien de resultaten nog niet bekend zijn, wanneer verwacht u dat het onderzoek zal worden afgerond?

Na het ongeval werd ook het Medisch Interventieplan Limburg, het MIL, afgekondigd. Hoe verliep deze samenwerking met de civiele sector?

03.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het verhaal is al geschetst. Op 22 augustus vielen een aantal slachtoffers bij een explosie van munitieresten. Dit valt heel erg te betreuren en ook de Ecolo-Groen-fractie wil haar medeleven betuigen aan de familie.

Wij vinden wel dat Defensie alles moet doen om het onderzoek in de best mogelijke omstandigheden en in de grootst mogelijke transparantie te laten verlopen. Alleen zo kunnen wij leren uit eventuele fouten.

Via de pers liet u weten dat de hulpverlening aan de slachtoffers vlekkeloos verliep. Blijft u daarbij of werden er volgens u toch een aantal procedurefouten gemaakt?

Klopt het dat het ongeval gekwalificeerd werd als een ongeval in het kader van de paraatstelling? Zo ja, op welke basis? Een dergelijke kwalificatie betekent dat de vakorganisaties — de militairen zelf

03.01 Karolien Grosemans (N-VA): Le 22 août, sept militaires ont été blessés par une explosion, vraisemblablement causée par un problème de combustion spontanée, lors du déchargement de résidus de munitions.

Le ministre peut-il commenter les causes de cet accident ainsi que les résultats de l'enquête menée par la Commission spéciale d'enquête de la Défense et du SEDEE? Après l'accident, le plan d'intervention médicale du Limbourg (MIL) a été lancé. Comment s'est déroulée la collaboration avec le secteur civil?

03.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): La Défense doit mener cette enquête dans les meilleures conditions et dans la plus grande transparence possible. Le ministre est-il toujours d'avis que l'aide aux victimes s'est déroulée de manière impeccable ou certaines erreurs ont-elles été commises?

Cet accident a-t-il été qualifié d'accident dans le cadre de la mise en condition, si bien que les syndicats ont le droit d'être informés mais ne sont pas associés à l'enquête? Dans quel délai l'ambulance est-elle arrivée sur place après l'accident? Quel

dus — enkel recht hebben op informatie en niet zelf betrokken worden bij het onderzoek.

Hoelang heeft de ambulance er na het ongeval over gedaan om de plaats van het ongeval te bereiken?

Welke munitie werd op dat moment onschadelijk gemaakt? Ging het om privé-munitie of om munitie van Defensie zelf?

Tot slot, welke lessen trekt Defensie uit het jammerlijke ongeval?

03.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, fin août, une explosion de munitions est survenue sur le champ de tir militaire de Helchteren. Ce terrain est utilisé régulièrement tant par des effectifs belges que par des forces aériennes de l'OTAN, notamment pour effectuer des exercices de largage de bombes. Il semblerait que cet accident se soit produit lors du déchargement d'un véhicule léger militaire type Unimog.

Malgré le caractère accidentel de cette explosion, il n'en reste pas moins qu'il s'agit d'un véritable drame puisque sept militaires du service de déminage ont été blessés dans cette explosion et que l'un d'entre eux, Johan Bosmans, est ensuite décédé. Au-delà de ce drame accidentel que nous déplorons bien évidemment, cet événement semble relever de possibles dysfonctionnements en termes de respect des règles minimales de sécurité et des moyens dont dispose la composante médicale pour assurer la sécurité de ce type d'entraînement conformément aux directives en vigueur.

Monsieur le ministre, quelles sont les circonstances exactes de cet accident? Une enquête a-t-elle été ouverte pour vérifier et analyser le déroulement des événements et des procédures tant durant l'exercice que pour l'évacuation des blessés?

Il semblerait que certaines règles en matière d'appui médical pendant les activités d'entraînement, notamment le temps de réaction, n'ont pas été respectées. Qu'en est-il exactement?

En fonction des conclusions d'une enquête, quelles mesures comptez-vous prendre notamment pour véritablement renforcer les moyens humains et matériels de la composante médicale durant de tels exercices et ce, en tenant également compte d'autres incidents de ce type qui ont eu lieu précédemment, comme à Bourg-Léopold?

03.04 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, un accident tragique a eu lieu le 22 août dernier sur le champ de tir appelé Pampa Range.

Het gerechtelijk onderzoek is lopende. Voorlopig kan worden meegedeeld dat het parket ter plaatse was. Informatie werd ingezameld en een expert van het labo werd gevorderd. Vijf van de slachtoffers van het ongeval werden ondertussen reeds gehoord.

Op basis van deze resultaten zal worden beslist om al dan niet tot een wedersamenstelling over te gaan.

type de munition les militaires étaient-ils en train de démanteler? Quels enseignements la Défense tire-t-elle de cet accident regrettable?

03.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): De ontploffing in Helchteren duidt mogelijk op een probleem met de naleving van de veiligheidsvoorschriften en met de middelen waarover de Medische Component beschikt om de veiligheid te waarborgen bij dergelijke taken.

Wat is de precieze toedracht van het ongeval? Werd er een onderzoek ingesteld? Werden de voorschriften inzake medische ondersteuning nageleefd? Welke maatregelen zal u nemen om de Medische Component meer middelen te geven in het kader van dergelijke activiteiten?

03.04 Minister Pieter De Crem: Op 22 augustus jongstleden gebeurde er een tragisch ongeval op de Pampa Range, het militaire schietveld van Helchteren.

L'enquête judiciaire est en cours. Le parquet est descendu sur les lieux, les renseignements ont été recueillis et un expert du laboratoire a été désigné. Entre-temps, cinq victimes ont été entendues, ce qui nous a permis d'avoir une idée assez précise des

Ik kan hier nog niet bij vermelden dat door de verklaringen van de slachtoffers een goed beeld voorhanden is van wat zich op Pampa Range heeft afgespeeld tot juist voor het ongeval. Het onderzoek wordt bemoeilijkt doordat de meeste sporen door het vuur of het bluswater werden vernietigd.

De samenwerking tussen het parket en Defensie verloopt via de dienst van de gerechtelijke politie in militair milieu.

Outre l'enquête menée par le parquet, le chef de la Défense a mandaté un Land Accident Investigation Team, composé de spécialistes en munitions et de conseillers en prévention pour mener une enquête.

Au niveau médical, ce 22 août, l'assistance était totalement entre les mains du milieu civil. Il n'est dès lors pas question d'une collaboration entre les services d'aide civile et militaire.

Wat de representatieve vakorganisaties betreft, zij worden wel degelijk bij het onderzoek betrokken. Zodra de resultaten van het Land Accident Investigation Team bekend zullen zijn, zullen de vakbonden daarover worden geïnformeerd. Daarnaast zullen zij in het basisoverlegcomité hun formeel advies kunnen uitdrukken over de eventueel uit het ongeval te trekken lessen.

03.05 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoor dat er een wedersamenstelling komt en dat het onderzoek nog volop aan de gang is. Er was heel zware kritiek van de legervakbonden, zowel van de ACOD, als van de ACMP. Ik verneem nu dat zij wel betrokken zullen worden in het basisoverlegcomité.

Ik zal dat verder opvolgen, want hun kritiek was wel heel zwaar. Zij zeiden dat Defensie onvoldoende is voorbereid. Het brandweerkorps van Leopoldsborg werd eerst verwittigd, in de plaats van dat van Genk. Zij stonden in Hechtel, in plaats van in Helchteren, de poort was gesloten, enzovoort. Ik hoor nu dat de bonden wel betrokken zullen worden bij het onderzoek. Ik zal het verder opvolgen.

03.06 Minister Pieter De Crem: Mevrouw Grosemans, ten eerste, het parket beslist tot een wedersamenstelling, niet wij. Ten tweede, ik zou in dit geval echt niet vooruitlopen op welke conclusie dan ook.

03.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik heb daarvoor alle begrip. Wij mogen inderdaad niet vooruitlopen, als er nu nog een onderzoek moet plaatsvinden of als het onderzoek nog lopende is.

circonstances précédant l'accident. Il sera décidé, sur la base de tous ces résultats, s'il y a lieu d'organiser une reconstitution de l'accident. La coopération entre le parquet et la Défense est assurée par le biais de la police judiciaire militaire.

Naast het onderzoek dat door het parket wordt gevoerd, heeft de CHOD een Land Accident Investigation Team, dat uit munitie-specialisten en preventieadviseurs bestaat, gelast een onderzoek in te stellen.

Op 22 augustus verleenden de civiele hulpdiensten alle medische hulp. Er is derhalve geen sprake van samenwerking tussen de civiele en militaire hulpdiensten.

Les organisations syndicales représentatives ont été associées à l'enquête. Elles seront informées des conclusions du Land Accident Investigation Team et formuleront un avis formel au sein du comité de concertation de base.

03.05 Karolien Grosemans (N-VA): Les syndicats de l'armée, tant la CGSP que la CGPM, ont jugé la Défense insuffisamment préparée. Les services de secours n'ont manifestement pas pu être déployés assez efficacement.

03.06 Pieter De Crem, ministre: C'est au parquet qu'il revient de décider d'une éventuelle reconstitution. En outre, dans le cas présent, je n'anticiperais pas sur les conclusions, quelles qu'elles soient.

03.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Nous attendrons donc les résultats de l'enquête, en toute transparence, sans omettre de tirer les leçons de cet incident. Les

De syndicale organisaties hebben natuurlijk wel een aantal uitspraken gedaan. Daarbij was er ook sprake van een aantal fouten binnen Defensie. Ik geef een voorbeeld. Ik heb hier een persartikel voor mij, waaruit blijkt dat Defensie eerst een verkeerde locatie zou hebben doorgegeven, en dergelijke.

Laten wij het onderzoek afwachten, maar laten wij dat wel in alle openheid doen. Wij moeten er vooral ook de nodige lessen uit trekken.

U zegt dat de syndicale organisaties daarbij betrokken zullen worden en dat de resultaten van het onderzoek aan het basisoverlegcomité zullen worden voorgelegd. Het niveau van het basisoverlegcomité is natuurlijk lokaal, terwijl er bij Defensie toch een richtlijn bestaat waarin gesteld wordt dat, als er een LAIT, een onderzoeksteam, intervenieert en een onderzoek verricht, de mededeling van de resultaten van dat onderzoek, en dus ook het overleg met de vakorganisaties, binnen het hoogoverlegcomité Welzijn, op het niveau van de Defensiestaf, moet gebeuren.

Ik denk niet dat uw antwoord in die zin echt tegemoetkomt aan de vraag naar voldoende transparantie en betrokkenheid van de militairen en de vakorganisaties op het juiste niveau. Als het onderzoek is afgesloten, zal ik u een volgende vraag stellen.

03.08 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le président, tout comme mes collègues, je pense qu'il faut attendre les résultats de l'instruction en cours. Nous vérifierons alors si les règles minimales de sécurité ont bien été respectées.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter:** Vraag nr. 13270 van mevrouw Ponthier wordt uitgesteld tot de volgende commissiezitting.

Le **président:** La question n° 13270 de Mme Ponthier est reportée.

04 Questions jointes de

- **M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "les opérations de rapatriement d'Afghanistan" (n° 13271)**

- **M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "le retrait de KAIA" (n° 13655)**

04 Samengevoegde vragen van

- **de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de terugkeer van onze militairen uit Afghanistan" (nr. 13271)**

- **de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de terugtrekking van KAIA" (nr. 13655)**

04.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, comme nous le savons, notre armée a dû relever un défi logistique sans précédent: celui du rapatriement de la compagnie – 270 hommes et leur matériel –, déployée sur l'aéroport international de Kaboul pour en assurer la protection. Selon la presse, le coût estimé de ce rapatriement tournerait entre 4 et 9 millions d'euros.

Dans ce cadre, monsieur le ministre, j'aimerais vous poser les questions suivantes. Quel bilan tirez-vous du défi logistique que représentait le rapatriement de nos 270 militaires déployés à l'aéroport de Kaboul? Quelles leçons sont-elles tirées en prévision du

04.01 Anthony Dufrane (PS): Heeft u de balans opgemaakt met betrekking tot de logistieke uitdaging van de repatriëring van onze 270 militairen die op de internationale luchthaven van Kabul gestationeerd waren? Welke lessen trekt u hieruit met het oog op de definitieve repatriëring en de verbetering van de repatriëringsprocedure in de

rapatriement définitif? Sur la base de ce rapatriement, comment comptez-vous améliorer le plan de rapatriement de nos soldats à l'avenir? Enfin, en savez-vous plus sur le coût global du rapatriement de nos militaires ainsi que du matériel?

04.02 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, nu de laatste manschappen die KAIA moesten bewaken, allemaal terug op eigen bodem zijn, rest Defensie de taak om ook het aanwezige materieel terug te brengen. Dat zal geen makkelijke opdracht zijn.

In totaal zou er sprake zijn van een zestigtal voertuigen en een vijftigtal containers, die moeten worden teruggebracht. De kostprijs van de operatie zou volgens schattingen tussen 4 en 9 miljoen euro bedragen.

Mijnheer de minister, zal al het materiaal per vliegtuig via Turkije worden teruggebracht of zal een deel worden verscheept? Hoeveel ton materieel zal in totaal worden overgevlogen? Hoeveel zal per vliegtuig en hoeveel per schip worden overgebracht? Welk materiaal blijft achter? Hoe hoog worden de kosten van de operatie geraamd?

Tegen wanneer hoopt Defensie de operatie tot een goed einde te brengen, want ik heb gehoord dat u weeral moet besparen op Defensie?

04.03 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, la mission de protection à l'aéroport de Kaboul s'est achevée le 30 septembre. Une équipe spécialisée a été mise en place pour le démantèlement des installations et le conditionnement du matériel en vue de son transport vers la Belgique.

Au total, il s'agit d'une quarantaine de spécialistes en logistique, communication, infrastructure et transport, soutien médical, munitions, prévention, environnement et bien-être. Le retour d'un premier peloton de 40 hommes a eu lieu fin juillet 2012. Le reste du personnel est rentré de façon échelonnée les 3, 7 et 17 octobre.

Fin novembre, une fois que tout le matériel aura été expédié, les derniers militaires belges assignés à la mission de protection de l'aéroport de Kaboul quitteront l'Afghanistan. Tout au long du processus, la sécurité des militaires belges reste assurée.

Lors de l'élaboration du plan de redéploiement, de nombreux contacts ont été pris avec les partenaires de l'OTAN et de l'Union européenne pour bénéficier de leur expérience en la matière. Toutes les synergies possibles sont recherchées avec nos partenaires pour l'exécution de ce retour.

In totaal wordt 1 223 ton aan materieel vanuit Kaboel overgevlogen, waarvan 400 ton rechtstreeks naar België gaat. Het resterende materieel zal in Trabzon, in Turkije, worden ontladen om verder per schip zijn weg naar België te vervolgen.

Een deel van het materieel wordt niet teruggestuurd naar België. Dat geldt voor het materieel waarvan de kostprijs voor de verplaatsing niet in verhouding staat tot de restwaarde, enkel indien het geen gevoelig militair materieel betreft. Een ander deel betreft materieel dat herverdeeld wordt ten voordele van de andere Belgische

toekomst? Wat is het totale kostenplaatje?

04.02 Theo Francken (N-VA): Maintenant que tous nos militaires affectés à la surveillance de l'aéroport de Kaboul sont de retour en Belgique, il faut aussi rapatrier le matériel.

Comment procédera-t-on exactement? Quel est le coût estimé de l'opération et quand sera-t-elle achevée?

04.03 Minister Pieter De Crem: Op 30 september liep onze missie om het vliegveld van Kabul te beschermen ten einde. Sindsdien houden een veertigtal specialisten toezicht op de ontmanteling en het verpakken van het materiaal dat gerepatrieerd moet worden. Het grootste gedeelte van het personeel is al naar België teruggekeerd en de laatste Belgische militairen zullen Afghanistan verlaten zodra al het materiaal zal zijn verzonden, wat eind november het geval zal zijn.

We hebben getracht zoveel mogelijk gebruik te maken van de ervaring die onze NAVO- en EU-partners hebben opgedaan.

Mille deux cent vingt-trois tonnes de matériel seront transférées depuis Kaboul par avion, dont quatre cents tonnes parviendront directement en Belgique. Le reste sera transporté par bateau via Trébizonde, en Turquie, vers la Belgique.

Une partie du matériel ne

detachementen in Afghanistan en ten voordele van NAVO-partners die ons ter plekke hebben afgelost of waarmee wij een permanent en wederzijds samenwerkingsverband hadden.

Het totale gewicht van dat materieel werd nog niet berekend. De kosten voor de logistieke operatie worden geraamd op 6,4 miljoen euro. De operatie wordt beëindigd, eenmaal het schip terug is in Brugge en de aankomst wordt verwacht op 13 december 2012.

reviendra pas en Belgique. Il s'agit de matériel militaire non sensible, dont la valeur résiduelle n'est pas proportionnelle au prix du transport. Une autre partie sera redistribuée au profit des autres détachements belges et des partenaires de l'OTAN qui nous ont remplacés.

Le poids total du matériel n'a pas encore été calculé. Le coût de l'opération est estimé à 6,4 millions d'euros. Le navire est attendu à Bruges le 13 décembre 2012, date à laquelle l'opération sera terminée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "l'Europe de la Défense" (n° 13282)

05 Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "het Europa van de Defensie" (nr. 13282)

05.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, la Défense nationale occupe une place importante dans la politique internationale de notre pays, mais aussi de l'Union européenne. Une cohérence européenne en ce domaine doit donc plus que jamais constituer une priorité politique. C'est dans cette volonté proactive de voir se créer une véritable Europe de la Défense – au-delà de simples initiatives bilatérales – que mon groupe avait déposé une résolution. Il s'agit de permettre une meilleure convergence européenne en termes de politique industrielle, de développement stratégique ou de formation des militaires. C'est donc avec beaucoup de plaisir que j'ai pu prendre connaissance, via la presse, de votre entretien avec le nouveau ministre français de la Défense, lequel prône également une intégration européenne plus poussée tout en suivant une approche pragmatique.

J'aimerais dès lors, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes. Quelle fut la portée des propos de votre homologue français dans la perspective d'avancer vers une Europe de la Défense? Quels points concrets avez-vous abordés durant cette rencontre? Quelles pourraient être les avancées en termes de formation des militaires, de compatibilité du matériel militaire ou de développement d'une politique industrielle réellement européenne à court et long termes? Quelles suites pourraient être données à cette rencontre, notamment avec les autres États membres? Que pensez-vous de la possibilité de mettre sur pied un état-major européen harmonisé? Enfin, durant cet entretien, vous avez émis l'idée de proposer la création d'une unité multinationale d'A400M, qui serait basée à Melsbroek. Avez-vous consulté le secrétaire d'État à la Mobilité ainsi que la Région bruxelloise à cet égard? D'autres options sont-elles envisageables sur le sol belge?

05.01 Anthony Dufrane (PS): Welke onderwerpen kwamen er aan bod tijdens uw onderhoud met de nieuwe Franse Defensie-minister, die voorstander is van meer Europese integratie? Op welke punten kan er vooruitgang worden geboekt wat de opleiding van de militairen, de compatibiliteit van het militaire materieel en de ontwikkeling van een Europees industrieel beleid betreft? Wat denkt u van een geharmoniseerde Europese staf? U heeft voorgesteld om een multinationale eenheid van A400M's samen te brengen op Melsbroek. Heeft u de staatssecretaris voor Mobiliteit en het Brussels Gewest daarover geraadpleegd? Ziet u nog andere mogelijkheden op Belgische bodem?

05.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, monsieur Dufrane, ma rencontre avec le ministre français Jean-Yves Le Drian,

05.02 Minister Pieter De Crem: Tijdens ons gesprek op

le 3 septembre dernier, s'est déroulée en marge de sa visite au siège de l'OTAN et de l'Union européenne. À cette occasion, nous avons échangé quelques points de vue portant sur différents sujets.

Ainsi, outre un survol des opérations auxquelles nous participons conjointement, nous avons abordé la collaboration dans le domaine de la formation et de l'entraînement des pilotes. Dans ce cadre, la formation conjointe des pilotes des hélicoptères NH90 et l'entretien commun des appareils étaient également inscrits à l'ordre du jour, tout comme le projet de création à Melsbroek d'une unité internationale composée d'A400M belges, luxembourgeois, français et allemands. Ce projet est toujours à l'étude. Pour plus de détails à ce sujet, je vous renvoie aux réponses que j'ai fournies à vos questions du 19 juin dernier.

Sur le plan du développement de l'Europe de la Défense, mon homologue a insisté sur quatre points importants: les menaces auxquelles l'Europe est confrontée; la réorientation stratégique des États-Unis, qui placent désormais la zone Asie-Pacifique au centre de leurs préoccupations; les contraintes budgétaires et, enfin, plus généralement, la recherche d'un destin par l'Europe.

Pour mémoire, dans les conclusions du Conseil européen de juin 2012, il est notamment aussi mentionné: "Un débat approfondi sur ce sujet des questions de défense et, en particulier, le développement des capacités militaires européennes, pourrait avoir lieu au cours du deuxième semestre 2013. Il devrait tenir compte des liens avec la politique industrielle, le secteur de la recherche et de l'innovation et le marché intérieur." Le Conseil européen de fin 2012 devrait établir une feuille de route à cet effet.

Afin de développer une politique industrielle à vocation européenne, il est clair que l'Europe de la Défense doit faciliter la définition commune des capacités militaires dont elle et ses États membres veulent se doter.

L'Agence européenne de défense (AED/EDA), créée à cette fin, est l'outil qui reste le forum par excellence pour développer ou créer de nouvelles coopérations aussi bien dans le domaine de la formation que du développement capacitaire. En effet, les équipements développés et acquis sur base de spécifications européennes communes seront pour le moins compatibles et standardisés et, au mieux, identiques, ce qui facilitera fortement leur mise en œuvre et leur soutien logistique.

L'AED doit également jouer un rôle catalyseur dans le cadre du *pooling and sharing* (partage et mutualisation) et permettre ainsi à des coopérations binationales ou trinationales de devenir des coopérations à échelle européenne.

Enfin, la possibilité de mettre sur pied un état-major européen harmonisé n'a pas été traitée pendant cet entretien. Cela ne signifie bien évidemment pas que la Belgique renonce à son intention d'œuvrer, au moment opportun, à la création d'un quartier général opérationnel, tel que je l'avais exposé en réponse aux questions que vous avez posées en date du 17 octobre 2011.

3 september hadden we het onder meer over de samenwerking met betrekking tot de opleiding en de training van de NH90-helikopterpiloten, het onderhoud van de toestellen en het plan om op Melsbroek een internationale eenheid onder te brengen die zou bestaan uit Belgische, Luxemburgse, Franse en Duitse A400M's. Ik verwijs in dat verband naar de antwoorden die ik op 19 juni heb gegeven.

Wat het Europese defensiebeleid betreft, heeft mijn ambtgenoot uitdrukkelijk verwezen naar de bedreigingen waaraan we blootstaan, de strategische heroriëntatie van de VS naar het gebied Azië-Stille Oceaan, de begrotingsbeperkingen en de zoektocht van Europa naar een toekomstige invulling van het beleid.

Tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad van juni 2012 werd er besloten dat er in het tweede semester van 2013 een diepgaand debat zal worden gehouden over defensie en de ontwikkeling van de militaire capaciteiten. Eind 2012 zou de Raad dienaangaande een stappenplan moeten uitwerken.

Het Europees Defensieagentschap (AED/EDA) moet zorgen voor een gemeenschappelijke definitie van het begrip militaire capaciteiten, zodat er een Europees industriebeleid kan worden ontwikkeld. De uitrustingen die ontwikkeld en aangekocht worden op grond van gemeenschappelijke Europese specificaties, zullen compatibel en gestandaardiseerd, of zelfs identiek zijn. Het EDA moet ook een rol spelen in het kader van het poolen en delen, zodat een bi- of multilaterale samenwerking een Europese samenwerking wordt.

De inrichting van een geharmoniseerde staf kwam niet

ter sprake, maar België wil werken aan de oprichting van een operationeel hoofdkwartier, zoals ik op 17 oktober 2011 al heb vermeld.

05.03 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je constate que cette rencontre était positive et a le mérite d'aller dans le bon sens.

05.03 Anthony Dufrane (PS): De bijeenkomst was dus positief.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Vraag nr. 13317 van de heer Geerts wordt omgezet in een schriftelijke vraag. Vragen nrs. 13343 en 13347 van de heer Van der Maelen worden op zijn verzoek uitgesteld naar de volgende commissievergadering. De heer Dallemagne is niet aanwezig en derhalve wordt zijn vraag nr. 13382 uitgesteld tot de volgende commissievergadering.

Le **président**: La question n°13317 de M. Geerts est transformée en question écrite. La question n°13343 de M. Van der Maelen est reportée.

06 Questions jointes de

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense sur "la situation au Mali" (n° 13384)
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "l'intervention possible d'une force militaire internationale au Mali" (n° 13562)
- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "les propos tenus par le ministre des Affaires étrangères, Didier Reynders, concernant une (éventuelle) participation de la Défense à une opération militaire au Mali" (n° 13654)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "la demande du Conseil de sécurité des Nations Unies de constituer une force militaire internationale en ce qui concerne le nord du Mali" (n° 13657)

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Landsverdediging over "de toestand in Mali" (nr. 13384)
- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de eventuele interventie van een internationale troepenmacht in Mali" (nr. 13562)
- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de uitspraken van minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders aangaande een (mogelijke) deelname van Defensie aan een militaire operatie in Mali" (nr. 13654)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de vraag van de VN-Veiligheidsraad om een internationale troepenmacht samen te stellen wat betreft de situatie in Noord-Mali" (nr. 13657)

06.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, le Mali a officiellement demandé, dans une lettre au secrétaire général des Nations unies, M. Ban Ki-moon, une résolution du Conseil de sécurité autorisant "l'intervention d'une force militaire internationale afin d'aider l'armée malienne à reconquérir les régions du Nord occupées".

Auparavant, Bamako et la CEDEAO ont conclu un accord de principe prévoyant l'envoi de bataillons au Mali pour soutenir les soldats maliens dans leurs combats contre les islamistes. La France semble d'ores et déjà soutenir l'idée d'une intervention internationale. L'Union européenne et la Belgique se sont également montrées prêtes à participer.

En effet, selon la presse, le ministre des Affaires étrangères a indiqué s'être concerté avec vous pour "faire quelque chose, comme de la formation et de l'entraînement pour les troupes de la CEDEAO".

06.01 Anthony Dufrane (PS): Mali heeft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties per brief gevraagd om via een resolutie van de Veiligheidsraad de weg vrij te maken voor een internationaal militair optreden, teneinde het Malinese leger de gebieden in het noorden te helpen heroveren. Mali en ECOWAS zijn het principeel eens geworden over de inzet van troepen in Mali, die ginds de Malinese strijdkrachten moeten bijstaan in hun strijd tegen de islamisten. Frankrijk is het voorstel van een internationale interventie gunstig gezind.

J'aimerais, dès lors, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes:

- Quel soutien la communauté internationale devrait-elle apporter à cette intervention militaire de la CEDEAO au Mali?
- La "proposition" du ministre des Affaires étrangères de soutien à l'action d'une force militaire de la CEDEAO sur place a-t-elle été concertée en Conseil des ministres?
- Quels seraient les objectifs et moyens mis en place par notre pays ou l'Union européenne selon cette proposition?
- Quelles implications cette proposition aurait-elle sur le département de la Défense et quelle concertation est ou serait organisée avec l'armée française et celle des autres Etats membres européens?

De minister van Buitenlandse Zaken zou het met u hebben gehad over een eventuele Belgische bijdrage aan de opleiding en training van de ECOWAS-troepen.

Op welke manier zou de internationale gemeenschap de ECOWAS-missie in Mali moeten steunen? Is het voorstel van de minister van Buitenlandse Zaken al ter sprake gekomen in de ministerraad? Wat zou een en ander betekenen voor Defensie? Hoe zou het overleg tussen de Europese legers worden georganiseerd?

06.02 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit mij op dit punt aan bij de vorige vraagsteller – natuurlijk niet ideologisch maar inhoudelijk.

Hoe staat u tegenover de mogelijke inzet van Belgische soldaten in Mali, eventueel voor training en opleiding?

Koppelt u hieraan ook voorwaarden zoals uw collega Reynders heeft gedaan in de pers? Zo ja, dewelke?

Onder welke vlag acht u dit het meest wenselijk, de NAVO, de EU, een derde land of een ad-hoccoalitie?

Hebt u reeds overleg gepleegd met uw internationale partners betreffende een mogelijke militaire operatie in Mali? Zo ja, wat was de uitkomst hiervan?

Welke voorwaarden stellen onze internationale partners alvorens zich in dergelijke operatie in te schrijven?

06.02 Theo Francken (N-VA): Que pense le ministre du déploiement au Mali de soldats belges qui seraient éventuellement affectés à des opérations de formation et d'entraînement? Suivant l'exemple du ministre Reynders, subordonne-t-il cet engagement à des conditions et, dans l'affirmative, lesquelles?

Selon le ministre, sous quelle bannière devrait idéalement se déployer cette intervention: l'OTAN, l'Union européenne, un pays tiers ou une coalition ad hoc? Des partenaires étrangers ont-ils déjà été consultés et quels sont les résultats de cette concertation? Quelles sont les conditions fixées par ces partenaires pour leur adhésion à une telle opération?

06.03 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 12 oktober nam de VN-Veiligheidsraad unaniem een resolutie aan met betrekking tot de situatie in Mali. Het noorden van Mali valt sinds enkele maanden immers niet langer onder de controle van de voorlopige Malinese regering, maar is de facto in handen van de Toeareg-rebellen en militante islamitische groeperingen. Vooral die laatste baren de internationale gemeenschap grote zorgen omdat ze de lokale bevolking momenteel zouden terroriseren, streng islamitische leefregels zouden opleggen, eeuwenoude Soefi-heiligdommen zouden vernietigen en zogenaamde overspelplegers zouden stenigen.

De VN-Veiligheidsraad riep zowel de Malinese regering als de rebellenbewegingen en de vertegenwoordigers van de lokale gemeenschappen op om zo snel mogelijk een vreedzame politieke

06.03 Gerald Kindermans (CD&V): Le 12 octobre, le Conseil de sécurité a adopté à l'unanimité une résolution concernant la situation au Mali. Le nord du pays est aux mains de rebelles touareg et de groupes de militants islamistes. Ces derniers terroriseraient les populations civiles, imposeraient des règles de vie islamistes très strictes, auraient rasé des mausolées soufis séculaires et lapideraient les présumés coupables d'adultère.

oplossing te vinden voor dit conflict. Via een resolutie gaf de Veiligheidsraad tegelijkertijd echter ook aan secretaris-generaal Ban Ki-Moon de opdracht om, samen met de West-Afrikaanse landen en de Afrikaanse Unie, binnen de 45 dagen gedetailleerde en haalbare aanbevelingen te doen die het ontplooiën van een internationale militaire vredesmacht in het noorden van Mali moeten mogelijk maken.

Mijnheer de minister, worden de Europese Unie en België momenteel geconsulteerd door de secretaris-generaal van de VN betreffende dit actieplan en wat is momenteel de officiële houding van ons land ter zake?

Denkt u dat het bewerkstelligen van een dergelijke internationale vredesmacht in Mali op korte en middellange termijn haalbaar is?

Hoe sterk, zowel op het vlak van manschappen als van militair materieel, zal een dergelijke troepenmacht moeten zijn? Welke West-Afrikaanse landen zouden hieraan moeten deelnemen en kunnen een bijdrage leveren?

Kunt u meedelen of ook Europese landen, waaronder België, zullen gevraagd worden om deze operatie te ondersteunen? Op welke manier zou ons land daartoe zelf kunnen bijdragen?

Le Conseil de sécurité a exhorté le gouvernement malien, les mouvements rebelles et les représentants des communautés locales à trouver une solution politique pacifique dans les meilleurs délais.

Dans le même temps, Ban Ki-Moon, le secrétaire général des Nations Unies, a été chargé de formuler des recommandations détaillées dans un délai de 45 jours, en concertation avec les pays de l'Afrique de l'est et l'Union africaine, afin de mettre en place les conditions d'une intervention d'une force de paix militaire internationale dans le nord du Mali.

L'Union européenne et la Belgique sont-elles consultées par le secrétaire des Nations Unies sur ce plan d'action et quelle est l'attitude officielle de notre pays sur cette question? L'intervention à court ou moyen terme d'une force de paix au Mali est-elle réaliste?

Quels doivent être les effectifs de cette force étrangère? Quels sont les pays d'Afrique de l'ouest qui participeraient et contribueraient à l'opération?

La Belgique ou d'autres pays européens seront-ils invités à apporter leur soutien à cette opération?

06.04 Minister **Pieter De Crem**: Op 12 oktober 2012 nam de Veiligheidsraad unaniem een resolutie over Mali aan. Ten gevolge daarvan zijn we door de problematiek gevat.

06.04 **Pieter De Crem**, ministre: Le 12 octobre 2012, le Conseil de sécurité a adopté à l'unanimité une résolution sur le Mali.

Dans le cadre de la crise au Mali, bien qu'il soit prématuré d'élaborer des hypothèses en ce qui concerne sa contribution, la Belgique s'est déclarée prête à examiner toute demande qui lui serait adressée. Elle insiste cependant sur la nécessité d'une résolution de l'ONU, sur la clarté du mandat et sur l'implication des acteurs locaux, préalablement à toute intervention. Elle privilégie une opération menée par la Communauté économique des États d'Afrique de l'Ouest (CEDEAO) qui pourrait bénéficier d'un appui de l'Union européenne.

L'Union européenne pourrait contribuer à une réponse à cette crise en aidant financièrement la CEDEAO ou en lui dispensant des conseils

België heeft zich bereid verklaard elk verzoek van Mali te onderzoeken, maar dringt aan op een VN-resolutie waarin duidelijk vastgelegd wordt welk mandaat er verleend wordt en hoe de lokale actoren betrokken zullen worden bij die operatie, alvorens er tot een interventie wordt overgegaan. België geeft de voorkeur aan een door ECOWAS geleide operatie, die door de Europese Unie zou

en matière de planning des opérations (logistique, transport, renseignement et communication) ou encore en soutenant l'opération au moyen de transports stratégiques, par exemple.

La possibilité de mettre sur pied une European Union Training Mission (EUTM) est également à l'étude. Il s'agirait d'entraîner l'armée malienne et de lui apporter une aide à la réorganisation de sa structure de commandement.

kunnen worden ondersteund.

De EU zou ECOWAS financieel kunnen steunen, van advies kunnen dienen of de operatie kunnen ondersteunen met strategische transporten. De mogelijkheid van een opleidingsmissie wordt eveneens onderzocht: die zou ertoe strekken het Malinese leger te trainen en de reorganisatie van de bevelvoeringsstructuur te ondersteunen.

Collega's, momenteel ontwikkelt de Europese Unie een crisis management concept dat zal worden voorgelegd op de Buitenlandse Raad van 19 november 2012. Eenmaal dat concept wordt aanvaard, kan worden overgegaan tot de uitwerking van de samenstelling van een internationaal detachement dat instaat voor de steun aan de vorming van het Malinees leger. Het is ook duidelijk dat, indien België zou beslissen om deel te nemen aan een vredesmissie in Mali, die deelname zich logischerwijze moet inschrijven in het Europees initiatief.

L'Union européenne met actuellement au point un concept de management de crise qui sera soumis au Conseil affaires étrangères le 19 novembre 2012. Si ce concept est accepté, on pourra s'atteler à la constitution d'un détachement international chargé de participer à la formation de l'armée malienne.

La participation éventuelle de la Belgique à une mission de paix au Mali se ferait nécessairement dans le cadre d'une initiative européenne.

06.05 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Mon groupe soutient pleinement la résolution 2071 du Conseil de sécurité. Cependant, nous insistons sur une triple conditionnalité à toute participation opérationnelle, logistique ou de formation de notre pays à cette mission. Il s'agit du besoin inconditionnel d'un cadre onusien et d'un cadre de coordination européen au sein de la Politique de Sécurité et de Défense commune (PSDC) ainsi que d'une concertation avec notre assemblée, comme le prévoit l'accord de gouvernement.

06.05 Anthony Dufrane (PS): Mijn fractie steunt resolutie 2071 van de Veiligheidsraad, maar dringt erop aan dat ons land pas aan die missie mag deelnemen als er aan drie voorwaarden is voldaan: de missie moet in het kader van de VN worden georganiseerd, de operatie moet op het niveau van het Europese gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid worden gecoördineerd en een en ander moet gebeuren in overleg met onze Assemblée.

06.06 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

06.07 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de minister, wij maken ons toch zorgen over de timing en de snelheid van die internationale troepenmacht. Wij vernemen immers dat er steeds meer buitenlandse jihadisten toekomen in Noord-Mali. We hopen dat er geen *safe heaven* ontstaat door een te lange periode vooraleer de troepenmacht zou komen.

06.07 Gerald Kindermans (CD&V): Le calendrier de déploiement de la force internationale nous préoccupe. Dans le nord du Mali, le nombre de jihadistes en provenance de l'étranger ne cesserait de croître et

Wij willen ook wijzen op het arbitrair geweld dat blijkbaar op dit ogenblik ernstig toeneemt door de strenge religieuze leefregels die daar worden opgelegd aan de bevolking.

nous devons veiller à ce que cette région ne devienne pas une zone sûre pour ces éléments réдикаux. Les préceptes religieux stricts imposés à la population y conduisent à une recrudescence de la violence arbitraire.

De **voorzitter**: Vraag nr. 13401 van de heer Geerts wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

Le **président**: La question n° 13401 de M. Geerts est transformée en question écrite.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 13401 van de heer Geerts wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

07 Questions jointes de

- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la poursuite de la participation belge à la FINUL" (n° 13456)

- M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "le Liban" (n° 13659)

07 Samengevoegde vragen van

- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de verdere deelname van België aan UNIFIL" (nr. 13456)

- de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "Libanon" (nr. 13659)

07.01 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, en juillet, lors de ma précédente question sur le même sujet, vous m'indiquiez que "toutes les options restaient ouvertes" en fonction de nos capacités propres, en attendant la fin du mandat de la FINUL qui s'est achevé le 31 août dernier. Au-delà de l'excellent travail de déminage déjà réalisé par nos militaires, il était question de potentiellement faire évoluer notre participation vers de nouvelles tâches.

Depuis lors, cette échéance est derrière nous et j'ai pu lire vos propos dans la presse, à savoir que la mission des Casques bleus belges au Liban pourrait évoluer l'an prochain de tâches de déminage vers une mission de protection, avec un déploiement de véhicules blindés plus lourds.

Monsieur le ministre, depuis ma dernière question, où en sont l'évaluation et la possible évolution des tâches de nos militaires présents sur place au sein de ce mandat? En quoi consisterait une telle mission de protection? Avez-vous reçu la *Strategic Review* des Nations unies? Si oui, quels besoins précis ont-ils été mis en évidence et comment la Belgique et son armée pourraient-elles y répondre? Comment les débats sur cette mission ont-ils évolué au niveau de la position de nos diplomates belges auprès de l'ONU? Enfin, compte tenu de la situation régionale, quelles évolutions majeures sur le terrain ont-elles été relevées par nos militaires sur place?

07.01 Anthony Dufrane (PS): In juli heeft u me geantwoord dat alle opties open bleven, rekening houdend met onze eigen capaciteit, in afwachting van het aflopen van het UNIFIL-mandaat, dat op 31 augustus jongstleden ten einde is gelopen. Sindsdien heeft u in de pers verklaringen afgelegd over de mogelijke evolutie van de opdracht van de Belgische blauwhelmen in Libanon, van ontminningsoperaties naar een beschermingsmissie volgend jaar.

Hoe staat het met de evaluatie en met de eventuele evolutie van de taken van onze militairen binnen UNIFIL? Wat zou zo een beschermingsmissie precies inhouden? Beschikt u intussen over de resultaten van het *strategic review* van de Verenigde Naties? Zo ja, welke noden zijn er uit dat *review* naar voren gekomen en welke rol kunnen België en het Belgische leger daarin vervullen? Hoe evolueerde het standpunt van onze Belgische VN-diplomaten tijdens de debatten over die missie? Welke grote evoluties

hebben onze militairen ter plaatsen kunnen waarnemen, in het licht van de regionale situatie?

07.02 Theo Francken (N-VA): De N-VA en sp.a verschillen in verband met Libanon enigszins van mening. Wij pleiten voor een terugtrekking uit Libanon. Onze aanwezigheid daar is van niet veel nut meer.

Uit uw antwoord van 10 juni 2012 blijkt dat Defensie mogelijk tot na februari 2013 in Libanon blijft, vooral op vraag van de PS. We mogen niet alleen in echt oorlogsgebied aanwezig zijn maar we moeten ook een vredestaak vervullen. In Libanon ontmijnen onze militairen. De vraag is wat dat in godsnaam uithaalt en hoeveel er precies wordt ontmijnd. Geven en nemen, zo gaat dat nu eenmaal in ons land.

De Force Protection werd op 1 juli 2012 van de Fransen door het East Detachment overgenomen. Recent liet u verstaan een voorstander te zijn van een heroriëntatie van de huidige missie van een ontminningsopdracht naar een beschermingsopdracht.

Hoe evalueert u de veiligheidssituatie in Libanon en de effecten van de burgeroorlog in Syrië op de veiligheidssituatie in het gebied waar onze militairen actief zijn?

Hoe evalueert u de huidige Force Protection door East Detachment? De overgang verliep naar verluidt zonder problemen.

Indien België zijn inzet in Libanon naar een beschermingsopdracht heroriënteert, hoeveel extra manschappen en hoeveel materiële en financiële middelen zullen nodig zijn om de opdracht te kunnen uitvoeren?

07.03 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, depuis 2010, la tâche principale de BELUFIL est le déminage du corridor pour marquer la Blue Line. La Ligne bleue est la ligne de démarcation minée entre Israël et le Liban. Ce marquage de points constitue une importante mesure de confiance entre ces deux pays. Il n'y a toutefois pas de consensus sur tous les sujets.

Plus de 80 % des points pour lesquels un accord a été trouvé ont été déminés. D'une consultation entre l'ONU, le siège de la FINUL, à Naqoura, et le détachement belge à At Tiri, il ressort pourtant qu'un travail de déminage est encore à effectuer sur la Blue Line jusqu'au printemps 2013. Une fois celui-ci achevé, une évaluation de la mission sera réalisée et ce, en tenant compte d'une éventuelle demande officielle de l'ONU.

De *Strategic Review* en de *Military Capability Study* die werden uitgevoerd door de desk Buitenlandse Zaken van de Verenigde Naties zijn nog niet officieel, maar werden wel al becommentarieerd door de secretaris-generaal van de VN. Die stelt dat de inspanningen van UNIFIL zich prioritair moeten richten op de versterking van de samenwerkingsactiviteiten met het Libanese leger en op de operationele activiteiten langs de Blue Line. Die laatste activiteiten hebben een grote invloed op de grensincidenten.

07.02 Theo Francken (N-VA): Il ressort de la réponse du ministre du 10 juin 2012 que nos militaires resteront peut-être encore présents au Liban après février 2013, surtout à la demande du PS. Le ministre a récemment laissé entendre qu'il était favorable à une réorientation de l'actuelle mission de déminage vers une mission de protection. Comment le ministre évalue-t-il la situation en matière de sécurité au Liban et les effets sur cette situation de la guerre civile en Syrie?

Le 1er juillet dernier, la *force protection* française a été remplacée par le East Detachment. Comment le ministre évalue-t-il l'actuelle *force protection*?

Combien d'hommes et quelle quantité de matériel supplémentaires seraient nécessaires pour passer à une mission de protection?

07.03 Minister Pieter De Crem: Meer dan 80 procent van de punten op de Blue Line waarover er een akkoord werd gesloten, werd intussen ontmijnd, in overleg tussen de VN, UNIFIL en het Belgische detachement in At Tiri. Zodra het werk klaar is – de opdracht loopt af in 2013 – wordt de zending officieel geëvalueerd.

Le *strategic review* des Nations Unies ainsi que l'étude des capacités militaires n'ont pas encore été officiellement publiés mais ont déjà été commentés par le secrétaire général des Nations Unies. Ce dernier estime que la mission de la FINUL doit être prioritairement axée sur le renforcement de la collaboration

avec l'armée libanaise et sur les opérations le long de la *Blue Line*.

La situation actuelle au Moyen-Orient a forcé le Liban à retirer deux de ses bataillons de la zone d'opération de la FINUL pour les engager dans la région frontalière avec la Syrie. La présence des troupes de la FINUL dans la zone entre le Liban et Israël reste donc indispensable pour garantir la stabilité dans la région.

De huidige toestand heeft Libanon ertoe genoopt twee van zijn bataljons uit de operatiezone van UNIFIL terug te trekken en deze langs de grens met Syrië in te zetten. De aanwezigheid van UNIFIL-troepen in de zone tussen Libanon en Israël blijft derhalve onontbeerlijk om de stabiliteit in de regio te verzekeren.

Onze toekomstige inzet wordt dus bepaald door de evolutie van de toestand in Libanon, de progressie van de werken langs de Blue Line en de Belgische mogelijkheden in het kader van een eventuele vraag van de VN.

Notre futur engagement sera donc déterminé par l'évolution au Liban, les activités le long de la *Blue Line* et les possibilités pour notre pays de rencontrer une éventuelle demande onusienne.

Wij wachten op het signaal, op de vraag van DKPO in New York, met het oog op de invulling van het mandaat FINUL en de rol die aan België wordt toebedeeld. Ik ben dus wachtende.

Le détachement de déminage compte actuellement 100 effectifs. Il ne s'agit pas seulement de démineurs, mais aussi de personnel d'encadrement. Un certain nombre de personnes sont en outre présentes sur la base internationale de Naqoura. Il s'agit probablement de 106 personnes, mais je dois faire vérifier ce chiffre.

Ik denk dat wij nu iets meer dan 100 effectieven in het ontminningsdetachement hebben. Dat zijn niet alleen ontminners, maar ook personen die zorgen voor de omkadering. Er zijn ook een aantal mensen in de internationale basis in Akura aanwezig. Het gaat om 106 personen als ik mij niet vergis. Ik zal dat even laten navragen.

07.04 Anthony Dufrane (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je tiens à rappeler que cette mission est d'une importance capitale pour une région tout entière ainsi que pour la communauté internationale et non pas uniquement pour mon groupe, le PS!

07.04 Anthony Dufrane (PS): Die missie is van kapitaal belang voor de hele regio en voor de internationale gemeenschap, niet enkel voor de PS!

07.05 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

07.05 Theo Francken (N-VA): Tous les trois mois je pose au ministre une question sur notre nouvelle mission au Liban. Or il faut attendre une décision de l'ONU. Quand celle-ci interviendra-t-elle?

U zegt dat de situatie in Libanon, en zeker in Syrië, op dit moment onrustig is en dat wij moeten oppassen en afwachten. Ik heb begrip voor die stelling, maar men kan natuurlijk blijven wachten.

Wij wachten al een hele tijd op een signaal van de Verenigde Naties. Om de drie maanden stel ik u de vraag hoe het staat met onze nieuwe opdracht in Libanon. U antwoordt mij elke drie maanden opnieuw dat wij wachten op een signaal vanuit de Verenigde Naties, een soort van zwevend lichaam, boven alle mogelijke lidstaten, dat van tijd tot tijd een orakel predikt. Dat moet dan maar allemaal gebeuren.

Is er enig zicht op een timing inzake een uitspraak van de Verenigde Naties? Is daarover een vergadering gepland? Zal er een resolutie gemaakt worden? Zal er een opdracht komen? Hebt u daarop enig zicht?

07.06 Minister **Pieter De Crem**: Dat heeft altijd te maken met de verlenging van mandaten, in dit geval van het BELUFIL-mandaat, en de invulling van dat mandaat. Ik ben een beetje zoals Eduard Douwes Dekker, Multatuli, maar zoveel heb ik nog niet geleden. Ik zal proberen u die informatie zo spoedig mogelijk te geven en zien wat er gebeurt. DPKO moet ons echt zeggen wat wij daarmee doen.

Ik kom terug tot uw vraag. Op vrijdag 23 oktober hadden wij daar 99 militairen – het aantal fluctueert een beetje, omdat er soms rotaties zijn: 95 in Atiri, van waaruit de ontmijning start, en vier in het hoofdkwartier in Naqoura.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Vraag van de heer Tanguy Veys aan de minister van Landsverdediging over "de inplanting van windturbines in de nabijheid van de NAVO-radar te Semmerzake (Oost-Vlaanderen)" (nr. 13482)**

08 **Question de M. Tanguy Veys au ministre de la Défense sur "l'implantation d'éoliennes à proximité des radars de l'OTAN à Semmerzake (Flandre orientale)" (n° 13482)**

08.01 **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het Air Traffic Control Centre, ATCC, in Semmerzake verzekert de militaire luchtverkeersleiding en de coördinatie tussen burgerlijke en militaire luchtvaart. Deze taak werd pas de laatste vijfendertig jaar belangrijk, door de groei van de burgerluchtvaart en het feit dat deze ging vliegen boven de zeven kilometer. Het ATCC te Semmerzake heeft ook een coördinerende taak bij vliegtuigen in nood en opsporingen in het luchtruim en controleert ook de vogelmigratie.

De door de NAVO gefinancierde Air Defence Radar Marconi S723 werd operationeel in 2000 en voorzien van een koepel in 2001. In november 2008 werd een intentieverklaring getekend voor de oprichting van de Functional Airspace Block Europe Central, FABEC, door zes landen, namelijk de Benelux, Frankrijk, Duitsland en Zwitserland, op vraag van de Europese Unie. Daardoor zou tegen 2020 een nieuw luchtverkeersleidingssysteem operationeel moeten worden, waardoor een afzonderlijk militair controlesysteem niet meer verantwoord zou zijn, maar de radar in Semmerzake zou behouden blijven als NAVO-radar.

Verschillende firma's dienen op regelmatige basis plannen in voor de inplanting van grootschalige windturbines langsheen de E40, zone Aalst-Aalter. Ik vermoed dat u die regelmatig ziet wanneer u richting Brussel rijdt. Voor de mogelijke realisatie moet de goedkeuring bekomen worden van het ministerie van Defensie met betrekking tot de NAVO-radarinstallatie te Semmerzake, de zogenaamde NATO-clearance.

Algemeen wordt aangenomen dat een negatief advies wordt gegeven voor een zone van 15 kilometer rond de radar. Er wordt echter vastgesteld dat de turbines langs de E40 te Melle slechts op een afstand van tien kilometer staan van de installatie in Semmerzake. Nader onderzoek leert dat een radar scant in concentrische cirkels ten opzichte van de bron.

Hoe valt te verklaren dat die afstand van tien kilometer getolereerd werd in plaats van vijftien kilometer? Het kan zijn dat u een negatief advies hebt gegeven, maar in hoeverre kan men dit naast zich

07.06 **Pieter De Crem**, ministre: Cela dépend de la prolongation du mandat de BELUFIL et de la nature du mandat. J'essayerai d'obtenir le plus rapidement possible des précisions à ce sujet et je vous ferai alors part des informations que j'ai obtenues.

08.01 **Tanguy Veys** (VB): Sur la base militaire de Semmerzake est établi le Air Traffic Control Center qui coordonne les activités aériennes militaires et civiles. Depuis l'an 2000, l'Air Defence Radar Marconi S723 de l'OTAN y est également opérationnel. Dans un rayon de 15 km autour du radar, toute demande visant l'installation d'éoliennes reçoit en principe un avis négatif. Or des éoliennes ont été érigées en bordure de l'E40 dans la commune de Melle, à 10 km seulement de Semmerzake.

Comment expliquer cette anomalie? Quel avis la Défense a-t-elle donné pour l'installation de ces éoliennes? Dans quelle mesure peut-on ignorer un tel avis? Le ministre prendra-t-il des mesures afin d'uniformiser la prise de décision dans ce type de dossiers?

neerleggen?

Aangezien tien kilometer de minimumvereiste is uit technologisch opzicht, is het duidelijk dat aldus een strook van vijf kilometer ontstaat waar bepaalde personen en/of organisaties bevoordeeld of benadeeld worden om niet-technologische redenen.

Welke initiatieven plant u om tot een eenvormige besluitvorming te komen?

08.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Veys, ik moet eerst stellen dat het advies dat door Defensie wordt verleend voor de inplanting van windturbines gebaseerd is op de geldende normen en richtlijnen. Eventuele wijzigingen van deze criteria worden opgelegd door de wetgeving, enerzijds, of zijn te wijten aan wijzigende behoeften van Defensie, anderzijds. Deze eventuele wijzigingen worden steeds gelijktijdig aan alle betrokken partijen meegedeeld.

Tot 2003 waren de adviezen van Defensie gebaseerd op een drempelwaarde van tien kilometer ten opzichte van de standplaats van de radar. De windturbines op minder dan tien kilometer van de radar kregen een negatief advies. De windturbines die langs de E40 staan in Melle kregen in 2003 inderdaad een positief advies van Defensie omdat ze zich op meer dan tien kilometer van de radar bevonden.

Nadien werd de drempelwaarde aangepast tot vijftien kilometer, dit op basis van concrete ervaring met de impact van reeds geïnstalleerde windturbines. Daarnaast werd het radarbeleid van Defensie in 2011 aangepast en in lijn gebracht met de methodologie van Eurocontrol. Deze methodologie maakt het mogelijk om turbines te bouwen binnen een straal van vijftien kilometer alsook om voor projecten buiten een straal van vijftien kilometer negatief te adviseren.

Bij de adviesprocedure wordt eerst een operationele analyse uitgevoerd door COMOPSAIR, het operationeel commando van de luchtcomponent. Indien het project geen operationele hinder veroorzaakt voor vliegbewegingen, dan wordt de projectontwikkelaar gevraagd een technische analyse te laten uitvoeren door een erkend extern studiebureau wat betreft de mogelijke invloed op de radar. Dergelijke studies worden intern geëvalueerd bij Defensie om na te gaan of, enerzijds, technisch de goede werking van de radar gegarandeerd blijft en, anderzijds, de operationele aanwending van de radarbeelden niet wordt gehypothekeerd. Defensie levert dan een positief advies indien het project geen impact heeft op de werking van de militaire radar en beantwoordt aan de andere evaluatiecriteria zoals de impact op militaire oefenzones.

08.03 **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en de verduidelijking. Die werkwijze was mij niet bekend.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08.02 **Pieter De Crem**, ministre: Les avis rendus par la Défense reposent toujours sur les normes et les directives en vigueur. Jusqu'en 2003, il était interdit d'ériger des éoliennes dans un rayon de moins de 10 km autour d'un radar. Les éoliennes de Melle sont situées à plus de 10 km du radar et ont donc reçu l'aval de la Défense en 2003.

Après analyse de l'impact concret des éoliennes déjà installées, il a ensuite été décidé d'adapter le seuil d'éloignement en le portant à 15 km. En 2011, la politique en matière de radars a été harmonisée avec la méthodologie d'Eurocontrol, ce qui permet désormais de construire des éoliennes dans un rayon de 15 km, mais également de rendre un avis négatif concernant les projets d'éoliennes situés au-delà des 15 km.

Dans le cadre d'une procédure d'avis, une analyse est d'abord effectuée par COMOPSAIR. En l'absence d'obstacles opérationnels aux mouvements aériens, il est demandé au concepteur du projet de faire réaliser, par un bureau d'études externe, une analyse technique de l'influence potentielle sur le radar. Si le projet n'a aucun impact sur le fonctionnement du radar et remplit les autres critères d'évaluation, la Défense rend un avis positif.

09 Samengevoegde vragen van

- de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de militaire samenwerking met Frankrijk" (nr. 13513)

- de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de militaire samenwerking met Nederland en Luxemburg" (nr. 13514)

09 Questions jointes de

- M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "la coopération militaire avec la France" (n° 13513)

- M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "la coopération militaire avec les Pays-Bas et le Luxembourg" (n° 13514)

09.01 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik was een beetje verrast dat de vragen zijn samengevoegd omdat het eigenlijk over iets anders gaat, maar ik ben uiteraard bereid om ze meteen na mekaar te behandelen zodat ze min of meer samenvallen.

Mijnheer de minister, op 3 september, tijdens het volgens ons te lange zomerreces, hebt u een ontmoeting gehad met uw Franse collega van Defensie. Op de agenda stond uiteraard de militaire samenwerking tussen Frankrijk en België.

U hebt daar het plan gelanceerd om een multinationale transporteenheid op te richten in Melsbroek. Daarbij zouden 12 A400M's, waaronder 7 Belgische, op de basis van Melsbroek worden gestationeerd. Dankzij deze multinationale wing zou Defensie mogelijks aanspraak kunnen maken op extra Europese budgetten die broodnodig zijn in de zoektocht naar de 150 miljoen die noodzakelijk zijn om de infrastructuur van Melsbroek aan te passen aan de nieuwe transportvliegtuigen.

Ik heb enkele vragen. Ten eerste, kunt u uw plannen over die multinationale wing wat toelichten? Welke praktische regeling ziet u voor het gebruik van de vliegtuigen, de aanspraak op vliegreizen en de verdeling van de onderhoudskosten? Ten tweede, waarom 7 Belgische, en slechts 2 Franse en 2 Duitse toestellen in die internationale wing? Ten derde, de installatie van de multinationale wing in Melsbroek zal ongetwijfeld het vliegverkeer rondom Zaventem intensifiëren. In hoeverre zijn die plannen dan ook doorgesproken met de burgerluchthaven aan de andere kant van de vliegpiste en bevoegde instanties zoals Belgocontrol? In hoeverre is er marge voor een uitbreiding van de vliegactiviteiten van op Melsbroek?

Ik neem aan dat u een samengevoegd antwoord hebt. Ik wil dan ook gerust de volgende vraag stellen die gaat over de militaire samenwerking met Nederland en Luxemburg. U weet dat dit ons absolute stokpaardje is in deze commissie.

Op 20 september, alweer tijdens dat te lange reces, bracht uw Nederlandse collega een bezoek aan de marinebasis van Zeebrugge en de marinekazerne in Sint-Kruis-Brugge. De Nederlandse minister voor Defensie Hillen kwam langs om het maritieme informatiekruispunt en de onderhoudsinstallaties van de mijnenjager in Zeebrugge te bezoeken. Zijn bezoek kaderde uiteraard in het gemeenschappelijk defensiebeleid dat de Benelux-landen verder willen ontplooiën en waarbij het de bedoeling is om militaire capaciteit te delen.

Wat dat betreft, ondertekende u in april 2012 een

09.01 Bert Maertens (N-VA): Le 3 septembre, le ministre a rencontré son homologue français concernant le projet d'établissement à Melsbroek d'une unité de transport multinationale qui se composerait de douze transporteurs A400M dont sept belges. De la sorte, la Défense pourrait compter sur des moyens financiers européens supplémentaires particulièrement bienvenus au moment où l'on recherche les 150 millions nécessaires pour l'adaptation de l'infrastructure de Melsbroek.

Le ministre peut-il expliquer ces projets? Quelles modalités pratiques envisage-t-il? Pourquoi ce wing international se compose-t-il de sept avions belges et de seulement deux français et deux allemands? Le sujet a-t-il fait l'objet d'une concertation avec l'aéroport civil situé à l'autre bout de la piste d'atterrissage et avec les instances compétentes comme Belgocontrol? Dispose-t-on de l'espace suffisant pour une extension des activités aéroportées à partir de Melsbroek?

Le 20 septembre, le ministre néerlandais de la Défense a rendu visite à la base navale de Zeebrugge et à la caserne de la marine de Sint-Kruis-Brugge. Cette visite s'inscrit dans le cadre de la politique de défense commune que les pays du Benelux souhaitent mener et qui prévoit de partager la capacité militaire. En avril 2012, le ministre a conclu un accord de coopération avec les Pays-Bas et le Luxembourg. Quelles mesures

samenwerkingsovereenkomst met uw collega's uit Nederland en Luxemburg die de militaire samenwerking verder vorm moet geven. U kent onze kritiek daarop want volgens ons gaat dit niet veel verder dan een intentieverklaring.

Wat is de concrete stand van zaken op vandaag inzake de militaire samenwerking tussen de Benelux-landen en de uitvoering van het samenwerkingsakkoord van april 2012? Welke concrete stappen hebben u of uw buitenlandse collega's gezet sinds de ondertekening van die overeenkomst? Welke concrete initiatieven zijn tussen nu en eind dit jaar en tussen nu en eind volgend jaar gepland om die samenwerkingsovereenkomst concreet uitvoering te geven?

09.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega Maertens, wat betreft uw vraag over de multinationale eenheid A400M, is het de bedoeling dat deze een voorbeeld van multinationale samenwerking wordt. Het initiatief ligt in de lijn van het concept *pooling and sharing* – bundelen en delen –, ondersteund door de Europese Unie en van het concept Smart Defense van de NAVO.

De multinationale eenheid bevindt zich nog in een ontwikkelingsfase. Na het ondertekenen van een *declaration of intent* op 10 november 2008 maakt een *letter of intent* momenteel het onderwerp uit van nationale goedkeuringsprocessen. Dit zal als basis dienen voor de bespreking van een document dat als wettelijke grondslag moet dienen voor de oprichting van die multinationale eenheid.

De opdrachten van de vliegtuigen van de multinationale eenheid zullen door het European Air Transport Command worden beheerd, net zoals dit thans het geval is voor de elf Belgische C-130-vliegtuigen. De onderhouds- en gebruikskosten zullen worden verdeeld over de deelnemende naties.

De investeringen voor de stationering van de zeven Belgische en Luxemburgse A400M in Melsbroek ter vervanging van de elf C-130's zijn gepland binnen de begroting van Defensie. De bijkomende investering voor het uitbrengen van een multinationale eenheid A400M met 12 toestellen is beperkt. Er zal evenmin een bijzondere impact zijn op het luchtverkeer.

Bovendien werd de A400M in april 2012 gecertificeerd conform de geluidsnormen uitgevaardigd door de European Aviation Safety Agency. Zijn impact is op dit domein beduidend lager dan dat van de C-130.

Wat uw vraag inzake de militaire samenwerking met Nederland en Luxemburg betreft, wil ik meedelen dat er in de maanden volgend op de Benelux-verklaring van 18 april 2012 gezamenlijk een raamwerk werd uitgetekend om het volledige samenwerkingsproces aan te sturen en te coördineren, om concrete samenwerkingsmogelijkheden te implementeren en om nieuwe pistes te exploreren.

Op 18 september vond de eerste vergadering van deze Benelux-stuurgroep plaats. De stuurgroep is het overkoepelend politiek-militair orgaan dat instaat voor de sturing van alle militaire samenwerkingsinitiatieven binnen het raamwerk van de Benelux-verklaring.

concrètes ont déjà été prises depuis cet accord et lesquelles sont prévues?

09.02 **Pieter De Crem**, ministre: L'unité multinationale A400M doit devenir un exemple de collaboration nationale et s'inscrire dans le *pooling and sharing*. L'unité se trouve actuellement dans une phase de développement. Une *letter of intent* doit servir de base légale pour la construction de cette unité.

Les missions de l'unité multinationale seront gérées par le *European Air Transport Command*. Les frais d'entretien et d'utilisation seront répartis entre les nations participantes. Les investissements à Melsbroek sont prévus dans le budget de la Défense. Il n'y a en outre aucun impact particulier sur le trafic aérien. L'impact du A400M sur les normes de nuisances sonores est du reste considérablement moins important que celui du C-130.

Dans les mois qui ont suivi la Déclaration Benelux du 18 avril 2012 un dispositif d'encadrement a été rédigé afin d'envoyer et de coordonner la totalité du processus de collaboration. La première assemblée du comité de pilotage Benelux a eu lieu le 18 septembre. Il s'agit de l'organe politico-militaire unique en charge du commandement de toutes les initiatives de collaboration militaire au sein du cadre de la Déclaration Benelux. Au cours de cette assemblée, les mandats des groupes de travail ont été ratifiés. Un état des lieux sera dressé fin 2012, lors de la seconde assemblée du comité de pilotage.

Tijdens deze eerste vergadering werden de mandaten van de werkgroepen bekrachtigd. Het betreft hier werkgroepen die werkzaam zijn in de gebieden van de samenwerking, zoals aangegeven in de Benelux-verklaring, namelijk logistiek en onderhoud, opleiding en training, uitvoering van militaire taken en aanschaffen van materieel.

Eind 2012 zal tijdens een tweede vergadering van de Benelux-stuurgroep een stand van zaken worden opgemaakt op basis van de zogenaamde *way ahead* die moet worden vastgelegd.

09.03 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ten eerste, voor het tweede punt van uw antwoord over de samenwerking binnen de Benelux ben ik blij dat eindelijk ook concrete stappen worden gezet.

Ik hoor u vertellen dat er eind 2012 een nieuwe bijeenkomst voor het opmaken van een stand van zaken zal zijn. Ik neem aan en ga ervan uit dat het goed zou zijn – ik wil de vraag stellen – mocht u periodiek verslag uitbrengen aan de commissie voor de Landsverdediging. Het betreft immers een thema dat hier enorm leeft. Wij hebben ook hoorzittingen over het dossier.

Wij kunnen het straks nog bespreken, maar ik stel voor dat u hier in de commissie geregeld een stand van zaken van het dossier komt geven. In elk geval zullen wij het onderwerp van heel nabij blijven opvolgen.

Ten tweede, over de samenwerking met Frankrijk en het verhaal van de A400M's te Melsbroek hoor ik u het over *pooling and sharing* hebben. Uiteraard zijn wij allen heel zeker voorstander van een dergelijk systeem. Op dat vlak is het een goede beslissing of een goede intentie, zoals ik helaas moet herhalen. Indien ik uw antwoord hoor, gaat het vandaag immers niet veel verder dan een goede intentie.

Ik wil u nog een bijkomende vraag stellen.

Hoe zit het met de concrete uitvoering? Hebt u zicht op het tijdstip vanaf wanneer de multinationale wing er operationeel zal kunnen zijn, afhankelijk van de budgetten natuurlijk? Zijn ter zake sluitende afspraken met Frankrijk en Duitsland gemaakt? Wanneer kunnen wij de uitvoering verwachten?

09.04 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, wij zitten natuurlijk met het leveringsschema van de A400M's. Het leveringsschema brengt ons in het beste geval een eerste levering in 2018-2019. Het leveringsschema is natuurlijk aan de uitvoering gelinkt.

Het is evenwel een goede zaak dat wij ons ertussen hebben gezet.

09.05 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dat is uiteraard heel goed. Ik neem echter aan dat het de bedoeling is om de vernieuwing en de aanpassingswerken aan de luchthaven tijdig te doen, zodat in 2018 meteen kan worden gestart.

09.03 Bert Maertens (N-VA): Je me réjouis de ces premiers pas concrets vers une collaboration au sein du Benelux. J'espère que le ministre informera régulièrement la commission de l'évolution de la situation.

Nous sommes tous favorables au *pooling and sharing*, comme au sein de l'unité de Melsbroek, mais je répète que tout cela semble se limiter à de bonnes intentions. Le ministre sait-il quand cette unité sera opérationnelle?

09.04 Pieter De Crem, ministre: La livraison des A400M joue évidemment un rôle dans ce cadre. Dans le meilleur des cas, nous pouvons nous attendre à une première livraison en 2018-2019 mais le fait de s'y préparer d'ores et déjà est une bonne chose.

09.06 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, zoals ik reeds heb opmerkt, zijn de middelen voor de noodzakelijke infrastructuurwerken in onze begroting ingeschreven. Er zal natuurlijk een overleg met de beheerders van het burgerlijke deel van de luchthaven zijn.

De **voorzitter**: Wij komen meer dan waarschijnlijk nog op de kwestie terug.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "les dernières nominations de généraux et le déséquilibre linguistique conforté" (n° 13640)

10 Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de jongste benoemingen van generaals en het nog grotere taalonevenwicht" (nr. 13640)

10.01 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, c'est un plaisir de vous revoir. Cela faisait longtemps. Comme l'a dit M. Maertens, vous nous manquez! Il était temps que l'on revienne sur un dossier tel que celui lié à la question de l'équilibre linguistique au sein de notre Défense, que nous n'avons pas pu aborder depuis des mois malgré le fait qu'un certain nombre de nominations sont tombées.

Depuis la nomination du Chief of Defence (CHOD), deux nouvelles nominations de généraux néerlandophones à la tête de notre armée sont intervenues dans des fonctions essentielles. La répartition linguistique pour les généraux s'établit actuellement selon la proportion exacte de 72 % de néerlandophones contre 28 % de francophones.

L'accord de gouvernement, que nous avons négocié pendant plusieurs heures lors de trois séances - vous vous en souviendrez -, prévoyait que l'équilibre linguistique au sein de la Défense serait un souci majeur et permanent du gouvernement.

Compte tenu des chiffres, près d'un an après la mise en place de ce gouvernement, ma question est toute simple. Monsieur le ministre, aujourd'hui, l'accord de gouvernement ne semble pas respecté à cet égard. Prévoyez-vous, à un moment donné, de respecter et de restaurer l'équilibre linguistique au sein de notre armée? C'est une question très naïve qui appelle une réponse très franche.

10.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, la rentrée parlementaire permet à notre collègue Ducarme de revenir sur un de ses sujets favoris!

10.03 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, c'est un sujet favori pour tous les francophones de la Défense! Ce n'est pas mon sujet favori! Et s'il s'agit d'un sujet favori, c'est parce que vous ne rencontrez pas l'accord de gouvernement! Gardez votre ironie!

Le **président**: Monsieur Ducarme, vous aurez droit à une réplique! La parole est à M. le ministre.

10.04 Pieter De Crem, ministre: Et votre rage, gardez-la pour vos ministres au sein du gouvernement!

Comme je le disais, la rentrée parlementaire vous permet en effet de revenir sur un des sujets favoris ...

10.01 Denis Ducarme (MR): Ondanks de recente benoemingen van een aantal generaals is de kwestie van de verdeling naar taalrol bij Defensie nog altijd niet ter tafel gekomen. Op het niveau van de generaals ziet de verhouding er momenteel als volgt uit: 72 procent Nederlandstaligen en 28 procent Franstaligen.

Wanneer zal u het regeerakkoord naleven wat het taalevenwicht bij de legerleiding betreft?

10.05 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je répète que c'est un sujet important pour les francophones qui sont lésés car vous ne respectez pas l'accord de gouvernement.

Le **président:** Monsieur Ducarme, le ministre peut-il répondre? Si vous posez une question, c'est pour qu'il y réponde!

10.06 Pieter De Crem, ministre: Cher collègue Ducarme, si, effectivement, la répartition linguistique pour les généraux s'établit actuellement autour d'une proportion de 70 % de néerlandophones pour 30 % de francophones, les prochains départs à la retraite de deux néerlandophones et d'un francophone, le 1er janvier prochain, ne vont pas la modifier fondamentalement.

10.06 Minister **Pieter De Crem:** Bij de generaals is momenteel 70 procent Nederlandstalig. Die verhouding zal niet ingrijpend veranderen door de nakende pensioneringen.

Pour ce qui concerne l'installation de trois généraux suite à la désignation du nouveau chef de la Défense, il est exact que deux généraux néerlandophones et un général francophone ont récemment été désignés respectivement comme chef ACOS opérations et entraînement (Ops & Trg.), comme Land Component Commander et comme adjoint ACOS opérations et entraînement.

Na de aanwijzing van de nieuwe *chief of Defense* werden er inderdaad twee Nederlandstaligen en een Franstalige tot generaal benoemd, op grond van hun competenties en hun grote motivatie om die operationele verantwoordelijkheid op te nemen; naar hun taalaanhorigheid werd hoegenaamd niet gekeken.

Ces choix, guidés par les compétences des intéressés, n'ont aucune connotation linguistique. Je cite la Centrale générale des services publics qui, pour les deux premiers précités, précise: "Ce sont de très bons choix. Nous ne mettons pas en cause leurs capacités" – pour ma part, j'ajouterai la grande motivation des trois généraux désignés – "pour assurer ces grandes responsabilités opérationnelles."

In afwachting van de conclusies van de werkgroep belast met het onderzoek naar het taalevenwicht bij het leger, waar u in zetelt, ga ik voort met de transformatie van ons leger en voer ik het regeerakkoord uit.

En attendant les conclusions de la commission Équilibre linguistique dont vous faites partie, je poursuis la transformation de nos forces armées et j'exécute l'accord gouvernemental tout en prenant des mesures visant à atteindre notre objectif.

10.07 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, c'est non pas avec rage, mais avec un peu de bon sens que je vous ai dit que, sur un dossier aussi sensible, il fallait que vous vous gardiez d'être ironique. En effet, quand il s'agit de dossiers aussi sensibles, on s'abstient de faire de lourdes blagues qui, finalement, ne font rire que les collaborateurs et, en particulier, votre chef de cabinet assis à votre droite. Ce genre de comportement n'est pas utile. Ce dossier suscite trop de souffrances chez les francophones.

10.07 Denis Ducarme (MR): Ironie is uit den boze in een dossier dat zo gevoelig ligt. Uit de cijfers blijkt dat u een loopje neemt met het regeerakkoord, waarin expliciet staat dat de regering permanent aandacht zal hebben voor de eerbiediging van het taalevenwicht in het leger, los van het verslag van de werkgroep 'taalevenwicht', waar u niet meer op hoeft te wachten.

Monsieur le ministre, je voudrais vous faire trois remarques. Les chiffres sont ce qu'ils sont. Vous ne respectez pas l'accord de gouvernement selon lequel l'équilibre au niveau de la Défense serait un souci permanent du gouvernement. Vous ne le respectez pas!

Ons geduld is op.

Vous dites que vous attendez le rapport de la commission Équilibre linguistique dont je fais partie. Mais ce rapport ne verra jamais le jour! Il n'est plus nécessaire puisque, entre-temps, est intervenu l'accord de gouvernement qui insiste sur le fait qu'il doit y avoir un équilibre linguistique. Or, on compte aujourd'hui 72 % de généraux néerlandophones contre 28 % de généraux francophones.

Notre patience a des limites. Aujourd'hui, elles sont dépassées! Au nom de ma formation politique, je tiens à vous dire clairement que toute nomination de votre part qui n'irait pas dans le sens du

rattrapage au niveau des nominations des généraux, dans le sens d'un rééquilibrage linguistique – je ne parle pas de statu quo – fera que vous ne bénéficierez plus de notre soutien dans cette commission.

Entendez-vous bien ce que je viens de dire?

10.08 Pieter De Crem, ministre: Cela me fait vraiment peur!

10.09 Denis Ducarme (MR): Peut-être que cela vous effraie mais vous êtes le premier ministre de ce gouvernement à se voir à ce point mis sur la touche, comme nous le faisons, compte tenu du fait que vous décidez de vous isoler en ne respectant pas un accord de gouvernement.

Vous voulez arriver à 80 % de généraux néerlandophones? Vous voulez continuer à aller dans cette direction? Si vous posez de tels actes, ce sera sans nous, et ce le sera également sur d'autres projets politiques que vous déposerez ici!

Monsieur le ministre, je suis extrêmement étonné du manque d'autorité du premier ministre, garant de l'accord de gouvernement, à votre égard dans ce dossier. Finissons-en avec les mots et passons aux actes: la moindre nomination qui ne va pas dans le sens du rattrapage vous vaudra des problèmes en cette commission au sein de la majorité! C'est ce que l'on m'a demandé de vous dire!

10.09 Denis Ducarme (MR): U zal buitenspel worden gezet. U isoleert uzelf door u niet aan het regeerakkoord te houden. U wil dat 80 procent van de generaals Nederlandstaligen zijn? Dan zal dat zonder ons zijn en dat geldt ook voor alle andere ontwerpen die u zal indienen. Het verbaast me dat de eerste minister u niet tot de orde roept, terwijl hij garant moet staan voor de uitvoering van het regeerakkoord.

Telkens als u bij een benoeming de taalverhoudingen nog verder scheeftrekt, zal u dat bij de meerderheid in deze commissie zuur opbreken. Men heeft me gevraagd u dat duidelijk te maken

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "la nomination du Financial Controller IMS" (n° 13648)

11 Vraag van de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "de benoeming van de Financial Controller IMS" (nr. 13648)

11.01 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, je fais référence à la désignation du contrôleur financier de l'International Military Staff de l'OTAN. Il me revient que la nomination serait intervenue fin septembre et aurait désigné comme lauréat un colonel qui, le 1er octobre, a été mis à la retraite pour avoir atteint la limite d'âge.

En vertu de l'appel à candidatures réalisé en avril au sein de la Défense en vue de l'établissement de la *short list* présentée aux autorités de l'OTAN, la fonction est considérée comme "hors budget et hors enveloppe" conformément aux critères définis dans la loi du 25 mai 2000 relative à l'enveloppe en personnel militaire.

Pouvez-vous apporter les réponses aux questions suivantes:

- La mise en place du candidat sélectionné exige-t-elle du point de vue de l'OTAN son détachement conforme au statut qui, d'un point de vue national, régit le détachement des militaires?
- Quelle est, en l'espèce, la base légale sur laquelle le détachement couvrant le mandat de trois ans interviendra?
- À supposer que le candidat nommé ait acquis la qualité de militaire

11.01 Denis Ducarme (MR): Eind september zou een kolonel die op 1 oktober op pensioen zou worden gesteld wegens het bereiken van de leeftijdsgrens, tot financieel controleur van de *International Military Staff* van de NAVO benoemd zijn.

De functie wordt beschouwd als buiten budget en buiten enveloppe, overeenkomstig het criterium dat is vastgelegd in de wet van 25 mei 2000 betreffende de personeelsenveloppe van militairen.

Moet de geselecteerde kandidaat gedetacheerd worden als gevolg van die benoeming? Wat is de

de réserve, comment un tel détachement pourrait-il intervenir, eu égard au prescrit de la loi du 16 mai 2001 portant statut des militaires du cadre de réserve des forces armées?

11.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, pour rappel, il a été demandé aux autorités belges de proposer plusieurs candidats. Aussi, un appel a-t-il été lancé au sein de la Défense sur la base de la description de fonction établie par l'OTAN. Huit officiers ont posé leur candidature. Quatre candidatures n'ont pas été retenues sur la base d'un avis défavorable de l'état-major.

La liste des quatre candidats retenus a été transmise par mes services à l'OTAN. Les candidatures belges ont toutes les quatre été déclarées recevables par l'OTAN et ensuite, une interview par le comité de sélection de l'OTAN a eu lieu.

À la suite de cette interview, le comité de sélection a choisi le candidat ayant les meilleures aptitudes pour ce poste. L'OTAN a suivi une procédure interne et a également démarré une concertation avec les 28 pays alliés. Après approbation au plus haut niveau de l'OTAN, la candidature proposée a été officiellement acceptée à l'issue de la procédure de silence qui s'est achevée le 28 septembre 2012 et qui n'a pas été interrompue.

En ce qui concerne vos questions plus spécifiques, à la première, il convient tout d'abord de préciser que l'intéressé n'est nullement détaché en qualité de militaire auprès de l'International Military Staff de l'OTAN.

À votre deuxième question, depuis le 1er octobre, l'intéressé est pensionné et il sera, dès lors, mis en place à l'IMS en qualité de civil.

En ce qui concerne votre troisième question, il est vrai que l'intéressé a le statut "militaire de réserve", mais il exercera ses activités au sein de l'IMS en qualité de civil.

11.03 Denis Ducarme (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour la précision de vos réponses. Mais je crois qu'un problème se pose dans ce dossier dont on n'a pas fini de parler. J'ai découvert par voie de presse que le SLFP Défense estimait qu'une faute de procédure avait été commise. L'a-t-elle été lors de l'appel que vous avez lancé? Avez-vous laissé entrer des candidats qui ne pouvaient être éligibles aux fonctions données? Je le pense. Il me semble qu'en conférant la fonction à cette personne, vous commettez un acte, sinon illégal, en tout cas irrespectueux envers les normes.

Par conséquent, je ne puis vous suivre. Je crois que vous allez être interpellé sur le plan syndical, mais – selon mes informations – cela risque d'aller plus loin ...

wettelijke grondslag van die detachering die het driejarige mandaat dekt? Als de benoemde kandidaat een reservemilitair is, hoe kan de wet van 16 mei 2001 houdende statuut van de militairen van het reservekader van de krijgsmacht dan nageleefd worden?

11.02 Minister Pieter De Crem): Men heeft de Belgische autoriteiten gevraagd kandidaten voor te dragen. Er werd bij defensie een oproep tot kandidaatstelling gedaan op grond van de door de NAVO opgestelde functiebeschrijving. Acht officieren hebben zich kandidaat gesteld; vier van hen werden niet geselecteerd door de generale staf. De kandidatenlijst werd overgezonden aan de NAVO, waarna de selectiecommissie van de NAVO een kandidaat koos en de NAVO overleg pleegde met de bondgenoten. De voorgestelde kandidatuur werd aanvaard na afloop van de stilzwijgende procedure die op 28 september 2012 afliep.

De betrokkene wordt niet in de hoedanigheid van militair gedetacheerd bij de *International Military Staff* van de NAVO.

Sinds 1 oktober is hij op pensioen gesteld, en hij zal als burger geplaatst worden bij de *International Military Staff*, ook al heeft hij het statuut van reservemilitair.

11.03 Denis Ducarme (MR): Volgens de vakbond VSOA Defensie is er sprake van een procedurefout. Blijkbaar heeft u de wet overtreden door die persoon in die functie aan te stellen, hoewel dat niet mocht. Dit zal nog een staartje krijgen: de vakbonden zullen u hierover om tekst en uitleg vragen, en de zaak dreigt zelfs voor de rechter te komen.

Démonstration sera-t-elle faite que vous avez nommé un individu qui ne pouvait l'être? Si vous aviez attribué la fonction à un francophone, j'en aurais été étonné, mais je pense que vous commettez ici une erreur. Ce dossier n'est pas clos. Il appartiendra aux intéressés de réagir et, malheureusement, ce dossier va donc se retrouver rapidement devant les tribunaux.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Collega's, ik heb een probleempje, ik moet naar het Bureau van de Kamer. M. Ducarme pourrait-il encore rester pour les quatre questions suivantes? Ou bien dois-je confier la présidence à Mme Grosemans? Mijnheer Ducarme, komt het taalevenwicht hier in vraag?

11.04 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je suis disponible pour la Défense et je présiderai en toute objectivité.

Président: Denis Ducarme.

Voorzitter: Denis Ducarme.

12 Vraag van mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de bevroering van uitgaven" (nr. 13651)

12 Question de Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "le gel des dépenses" (n° 13651)

12.01 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, vorige week is de regering-Di Rupo begonnen met de jaarlijkse begrotingsoefeningen. Om de begroting voor 2012 bij te sturen moest dit jaar nog 811 miljoen euro worden gezocht. Dat bedrag is intussen gevonden. Eén van de maatregelen is de bevroering van elke niet-noodzakelijke uitgave.

Mijnheer de minister, ik wil graag de impact van deze beslissing op het departement Defensie kennen. Worden er uitgavenposten van Defensie bevroren? Indien ja, welke? Over hoeveel miljoen euro gaat het?

Heeft deze maatregel een impact op de lopende bepalingen? Kan de maatregel tot gevolg hebben dat Defensie boetes moet betalen voor het laatijdig aflossen van schulden? Daar wil ik graag duidelijkheid over, omdat daarover in de pers zeer onduidelijke en tegenstrijdige berichten verschijnen.

Mijnheer de minister, zult u voet bij stuk houden wanneer uw regeringspartners aandringen voor verdere besparingen bij Defensie of voor aanpassingen van uw investeringsplannen? Zijn die voor u bespreekbaar? Kunt u tegenover deze commissie het engagement aangaan dat er op het vlak van Defensie geen verdere besparingen zullen plaatsvinden?

12.02 Minister Pieter De Crem: Mevrouw Grosemans, de regering is in het Stabiliteitsprogramma het engagement aangegaan in 2012 het vorderingssaldo voor de gezamenlijke overheid te beperken tot een tekort van 2,8 % van het bruto binnenlands product. Dat is wat Europa van België verwacht.

Met een bijkomende besparing van 800 miljoen is de begroting voor 2012 op koers gehouden. Daarom heeft het kernkabinet vorige week

12.01 Karolien Grosemans (N-VA): Toutes les dépenses non nécessaires sont gelées dans le cadre de l'ajustement budgétaire.

Certains postes de dépenses de la Défense ont-ils été gelés? Cette mesure a-t-elle une incidence sur les paiements en cours? Pourrait-elle amener la Défense à payer des amendes pour acquittement tardif de dettes? Le ministre se montrera-t-il ferme si ses partenaires du gouvernement insistent pour que la Défense réalise des économies supplémentaires?

12.02 Pieter De Crem, ministre: Le gouvernement s'est engagé, dans le cadre du programme de stabilité, à limiter le solde de financement, pour l'État dans son ensemble, à un déficit de 2,8 % du PIB en 2012. Cet objectif correspond aux exigences de

de uitvoering van de begroting voor 2012 dan ook even *on hold* geplaatst, in afwachting van de bijkomende maatregelen. Ik heb u natuurlijk niet te vertellen dat er op twee maanden van het jaareinde weinig mirakeloplossingen zijn.

Aan de uitgavenzijde heeft de Ministerraad in september op de begrotingsaanpassingen geanticipeerd en aan de verschillende regeringsleden gevraagd welk deel van hun budget samendrukbaar was. Ik heb mijn departement opgedragen deze oefening op doortastende wijze te doen en er in elk geval op toe te zien dat alle betalingsverplichtingen zouden worden nagekomen om boetes te vermijden, alsook om erop toe te zien dat de regeringsbeslissing inzake de investeringsschijf voor 2012 onverkort zou worden uitgevoerd.

Ook andere regeringsleden hebben intussen hun cijfers bezorgd aan de minister van Begroting, met advies van de inspecteur van Financiën.

De eventuele bevrozing van de samendrukbare uitgaven heeft geen noemenswaardige gevolgen voor de werking van het departement, de verplichtingen of de investeringen. Deze maatregelen treffen uiteraard het geheel van de federale departementen, en niet alleen Defensie. Ik neem aan dat u vanmorgen via de pers hebt vernomen dat de regering intussen is overgegaan tot de bevrozing van de samendrukbare uitgaven, en dat Defensie een "bijkomende bijdrage" levert van 40 miljoen euro, en dit omdat de levering van de tweede transporthelikopter NH-90 niet meer in 2012 kan gebeuren, wat in toepassing van de Europese regelgeving een positieve impact heeft op het vorderingssaldo van 2012.

Het gaat hier dus niet om een budgettaire coupure maar een boekhoudkundige operatie die ESR-conform is. Er worden in elk geval geen facturen doorgeschoven. Dat is wat er zich heeft voltrokken.

Als u mij vraagt of ik voet bij stuk zal houden om geen verdere besparing bij Defensie door te voeren, dan kan ik u in elk geval verzekeren dat ik het departement zoveel mogelijk zal proberen te vrijwaren van drastische budgettaire ingrepen. Tegelijk moet u toch ook wel beseffen dat ik mij ten aanzien van deze commissie onmogelijk ertoe kan engageren dat Defensie de dans integraal zal ontspringen. Ik vind het trouwens belangrijk dat wij ons engagement en onze geloofwaardigheid naar Europa toe kunnen behouden.

Ik wil met de commissie wel een inspanningsverbintenis aangaan om de gevolgen van mogelijke maatregelen voor Defensie zo beperkt mogelijk te houden. Ik kan echter ook niet blind zijn voor de budgettaire realiteit waarin ons land zich vandaag bevindt. Ik zal de regering in elk geval duidelijk aangeven wat de concrete gevolgen zouden kunnen zijn voor Defensie. Ik zal ook herhalen dat Defensie in het verleden al veel heeft bijgedragen aan de sanering van de publieke financiën. Ik zal wijzen op de bijzondere inspanningen van dit jaar.

Tenslotte zal ik er de regering nog eens aan herinneren dat zij een investeringsschijf 2012 heeft goedgekeurd en dat de aankoopprocedures lopende zijn. Misschien moeten andere departementen ook maar eens een voorbeeld nemen aan de

l'Europe vis-à-vis de la Belgique.

Nous avons maintenu le cap budgétaire pour 2012 avec des économies supplémentaires de 800 millions. Le cabinet restreint a dès lors décidé la semaine passée de geler l'exécution du budget 2012 dans l'attente de mesures supplémentaires. À deux mois de la fin de l'année, peu de solutions miracles s'offrent à nous.

Dans le cadre d'un Conseil des ministres réuni en septembre, il a été demandé à tous les membres du gouvernement d'examiner la partie de leur budget qui pouvait être comprimée. J'ai chargé mon département de s'y employer minutieusement tout en veillant à ce que l'intégralité des obligations de paiement soient honorées et ainsi, à éviter les amendes. La tranche d'investissements pour 2012 sera également exécutée.

D'autres membres du gouvernement ont déjà transmis leurs chiffres au ministre du Budget avec l'avis de l'inspecteur des Finances.

Le gel éventuel des dépenses compressibles n'aura pas d'influence notable sur le fonctionnement du département, ni sur les obligations et investissements.

Dans l'intervalle, le gouvernement a gelé les dépenses compressibles. L'effort supplémentaire de 40 millions fourni par la Défense découle simplement de la circonstance que le deuxième hélicoptère de transport NH-90 ne pourra plus être livré en 2012. Cette situation exerce un effet favorable sur le solde de financement de 2012.

Il ne s'agit donc pas d'une coupe sombre budgétaire mais d'une simple opération comptable conforme en termes SEC.

Je m'efforcerai de prémunir mon

permanente rationalisering en bij Defensie, niet het minst op het vlak van personeel.

département contre toute économie draconienne même si je ne puis m'engager à promettre que la Défense échappera totalement au grand chantier d'assainissements du gouvernement. Il me paraît important de pouvoir conserver notre crédibilité à l'égard de l'Europe. En revanche, je veux bien m'engager à faire des efforts pour limiter autant que possible les effets des mesures qui impacteront la Défense. Toutefois, nous ne devons pas nous voiler la face devant la situation budgétaire dans laquelle se trouve notre pays. Je puis néanmoins vous signaler les efforts importants qui ont déjà été fournis.

Enfin, je rappellerai à mes collègues du gouvernement qu'ils ont conjointement approuvé une tranche d'investissements 2012 et que les procédures d'achat sont en cours. D'autres départements devraient peut-être s'inspirer des rationalisations permanentes à la Défense.

12.03 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank voor uw duidelijkheid. Wij hadden inderdaad een aantal bekommernissen. Wij vreesden voor boetes voor het laattijdig aflossen en de laattijdige levering van materiaal maar dat zou dus niet in het gedrang komen. U hebt gelijk als u zegt dat er meerdere departementen zijn. Defensie wordt altijd heel snel gevonden. Wij hebben al herhaaldelijk gezegd dat Defensie genoeg heeft bijgedragen. Uw departement heeft een grote onderscheiding behaald wat betreft besparingen.

Wij houden ons hart vast voor de begroting 2013 en hopen dat u uw been stijf houdt en telkens herhaalt "on a déjà donné!".

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "de actualisatie van het statuut van de militairen en de huidige situatie van het personeelsbestand bij Defensie" (nr. 13652)

13 Question de M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "l'actualisation du statut des militaires et la situation actuelle des effectifs à la Défense" (n° 13652)

13.01 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb het daarnet over een heet hangijzer gehad, in casu de internationale samenwerking in Benelux-verband. Een ander heet hangijzer is de actualisering of het vernieuwen van het statuut van de militairen.

13.01 Bert Maertens (N-VA): Le 5 juin dernier, le ministre a présenté ses projets de réforme pour le personnel de la Défense. Outre le traditionnel statut

In de commissie hebt u op 5 juni uw plannen toegelicht in grote lijnen. U wilt twee statuten: het traditionele beroepsstatuut zoals nu, maar ook een statuut van korte duur. Dat is nieuw. U weet dat wij uw plannen steunen. U hebt toen aangekondigd dat u op 20 juni zou samenzitten met de vakorganisaties. Op de commissievergadering van 10 juli heeft u verteld dat op 1 augustus formeel zou worden gestart met onderhandelingen met de vakbonden.

Mijnheer de minister, wat is de huidige stand van zaken inzake de actualisering van het statuut van de militairen? Wanneer hoopt u concrete resultaten aan het Parlement te kunnen voorleggen?

Ten tweede, hoeveel militairen zijn er op dit ogenblik actief bij Defensie? Hoeveel procent is actief bij de staf of maakt deel uit van de hogere en opperofficierencorpsen? U weet dat dit niet onbelangrijk is in het hele verhaal. Kunt u de vergelijking maken met een jaar geleden?

13.02 Minister **Pieter De Crem**: Collega Maertens, zoals ik eerder heb gezegd, wordt, onder meer met het oog op de creatie van een gezonde leeftijdsstructuur en het garanderen van de operationaliteit van Defensie, het statuut "gemengde loopbaan" geactualiseerd en omgevormd tot een nieuw statuut. Deze omvorming noodzaakt de aanpassing van meerdere wettelijke en reglementaire bepalingen. Het merendeel van deze aanpassingen werd door de Defensiestaf voorbereid, in samenwerking met de medewerkers van mijn kabinet. Dit resulteerde in een kladversie voor een wetsontwerp.

De eerste samenkomst met de vakorganisaties dienaangaande is gepland op 25 oktober. De voormelde kladversie zal dan worden besproken. Daarna zullen officiële onderhandelingen plaatsvinden in het raam van de administratieve en begrotingscontrole, nodig voor het goedkeuren van deze wet.

Momenteel zijn er 31 206 militairen actief bij Defensie. Er zijn 3 755 hoofd- en opperofficieren. Vorig jaar telde Defensie 32 644 militairen, waarvan 3 799 hoofd- en opperofficieren. Als toemaatje kan ik nog meedelen dat de gemiddelde leeftijd van de militair op een periode van vier jaar tijd met vijf jaar is gedaald: van 44,5 jaar naar 40 jaar.

13.03 Bert Maertens (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik blijf dit volgen. Ik neem aan dat u ook in dit dossier zelf met concrete resultaten naar de commissie zult komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Landsverdediging over "de militaire politie" (nr. 13653)

14 Question de M. Theo Francken au ministre de la Défense sur "la police militaire" (n° 13653)

14.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, al enige tijd probeer ik een beter zicht te krijgen op de situatie van de Groep Militaire Politie. In dat kader heb ik reeds enkele mondelinge vragen gesteld. Ik zou graag een actuele stand van zaken krijgen.

professionnel, un statut de courte durée serait également instauré. Les négociations avec les syndicats devaient débiter le 1er août.

Où en est la situation entre-temps? Quand le Parlement pourra-t-il prendre connaissance de plans concrets? Combien de militaires travaillent actuellement pour la Défense? Quel pourcentage est actif au sein de l'état-major et quel pourcentage fait partie du corps des officiers supérieurs?

13.02 Pieter De Crem, ministre: J'ai proposé une modification du statut de "carrière mixte" en vue d'obtenir une pyramide des âges plus saine et de garantir l'opérationnalité de l'armée. L'état-major de la Défense a entre-temps déjà élaboré un projet de loi. La première discussion avec les syndicats est prévue pour le 25 octobre. Les négociations officielles suivront dans le cadre du contrôle administratif et budgétaire.

Actuellement 31 206 militaires travaillent à la Défense dont 3 755 officiers généraux et supérieurs. L'année dernière la Défense comptait 32 644 militaires dont 3 799 officiers généraux et supérieurs. En quatre ans, l'âge moyen des militaires est passé de 44,5 à 40 ans.

14.01 Theo Francken (N-VA): La police militaire veut obtenir une prime de danger pour les motards. Le service des ressources

In uw antwoord op een van mijn vragen stelde u dat de gevarenpremie voor motorrijders, waarvoor de militaire politie vragende partij is, het onderwerp is van een studie van de dienst Human Resources Management. Wat is de stand van zaken van die studie? Wanneer zou die worden afgerond? Zijn er al resultaten bekend?

Wat de uitbreiding van de gerechtelijke bevoegdheid van de militaire politie betreft antwoordde u dat een wetgevend initiatief nodig zal zijn. U stelde echter dat dit door de periode van lopende zaken niet mogelijk was en dat de gesprekken tussen de vertegenwoordigers van Defensie en het federale parket moesten worden heropgestart. Wat is nu de stand van zaken van die gesprekken? Wanneer schat u dat die zullen worden afgerond? Wat is de tussentijdse uitkomst van de gesprekken?

In uw antwoord op diezelfde vraag gaf u daarenboven te kennen dat Defensie in haar planning in de aankoop van nieuwe motoren en voertuigen voor onze MP's zou voorzien en dat, na de begrotingscontrole, de nodige budgetten zouden worden vrijgemaakt. Zal dat programma doorgaan? Zo ja, hoeveel voertuigen en motoren denkt Defensie aan te schaffen voor de militaire politie? Welk budget wordt daarvoor vrijgemaakt? Wanneer zal dat programma worden uitgevoerd?

U weet dat wij heel veel in contact komen met één deel van de MP's. Elk Parlementslid heeft daar heel veel aan. Ik meen dat die mensen heel goed werk leveren. Het is niet alleen daarom dat ik die vragen stel. Het is iets wat al langer leeft. Er bestaat sinds heel veel jaren een agenda met een aantal vragen. Ik hoop echt, samen met u, een doorbraak te kunnen bereiken en misschien niet alle desiderata, maar toch een aantal punten eindelijk te kunnen doorvoeren, als teken van waardering. Het gaat niet over grote budgetten. Het gaat vaak over kleine zaken.

14.02 Minister **Pieter De Crem**: Ik deel uw waardering voor de leden van de militaire politie, die, zoals alle militairen trouwens, schitterend werk leveren, in niet altijd gemakkelijke omstandigheden.

Net zoals voor de motorrijders van de militaire politie, geldt ook voor de andere militaire functies dat er welbepaalde risico's verbonden zijn aan sommige opdrachten, zonder dat het betrokken personeel een gevarenpremie geniet. Daarom heb ik besloten om geen gevarenpremie toe te kennen aan de motorrijders van de militaire politie.

Een werkgroep, bestaande uit leden van Defensie en een vertegenwoordiger van het federale parket, heeft zich inderdaad gebogen over de wettelijke aanpassingen die nodig zijn om de bevoegdheden van de militaire politie uit te breiden, in het geval van tussenkomsten bij operaties en oefeningen in het buitenland. Die werkgroep heeft verschillende voorstellen bedacht, die echter nog worden gekalibreerd en in wetteksten moeten worden gegoten. Concrete voorstellen worden nu door de juridische dienst van Defensie onderzocht. Die moeten dan aan de werkgroep en aan het federaal parket worden voorgelegd.

humaines étudie la demande. Où ce dossier en est-il?

Des représentants de la Défense et le parquet fédéral devaient aussi redémarrer les discussions sur l'élargissement de la compétence judiciaire de la police militaire. Qu'en est-il?

La Défense voudrait également acheter de nouveaux véhicules et motos pour la police militaire. Sera-ce le cas? De combien de véhicules et de motos s'agit-il? Quel est le budget prévu? Quand le marché sera-t-il lancé?

14.02 **Pieter De Crem**, ministre: Comme pour les motards de la police militaire, les missions accomplies dans le cadre d'autres fonctions militaires comportent aussi certains risques sans qu'il soit question de prime de danger pour autant. C'est pourquoi j'ai décidé de ne pas octroyer la prime de danger aux motards de la police militaire.

Un groupe de travail réunissant des membres de la Défense et un représentant du parquet fédéral a effectivement examiné les modifications légales nécessaires pour élargir les compétences de la police militaire lors d'interventions dans le cadre d'opérations à l'étranger. Différentes propositions existent, qu'il faut toutefois encore

Ze moeten de brug naar het ministerie van Justitie slaan. Wanneer de werkgroep klaar is, zal ik de nodige aanpassingen in voorontwerpen van wet laten genieten en ze dus ter bespreking voorleggen.

De kwalitatieve en kwantitatieve behoefte voor de aan te schaffen motoren is nog niet vastgelegd. Het aantal zal worden bepaald, rekening houdende met de operationele behoeften die actueel zijn uitgewerkt.

De Military Police Group beschikt voor het uitvoeren van haar opdrachten over motoren en voertuigen van het type Combi Police. De vervanging van die motoren is gepland voor 2014 en 2015. De vervanging van de voertuigen van het type Combi Police maakt het voorwerp uit van twee aankoopdossiers voor 2012. Alle voertuigen van het type Combi Police zullen worden vervangen door eenentwintig escortevoertuigen en negen voertuigen van het type Combi Police.

Voor de motoren moet de begrotingsraming nog gebeuren. Zij zal het resultaat zijn van gedetailleerde uitdrukkingen van de behoefte die momenteel lopende is. Voor de vervanging van de voertuigen type Combi Police werd 1,207 miljoen euro ingeschreven. Er werd met name 803 000 euro uitgetrokken voor de escortevoertuigen en 404 000 euro voor de voertuigen van het type Combi Police.

vérifier et couler dans des textes législatifs. Le service juridique de la Défense examine à présent des propositions concrètes, qui passeront ensuite au groupe de travail et au parquet fédéral. Dès que le groupe de travail aura terminé, je déposerai les modifications requises sous la forme d'un avant-projet de loi.

Le nombre de motos à acheter et les exigences de qualité seront définis dès que les besoins opérationnels auront été fixés.

Le Military Police Group dispose de motos et de véhicules du type Combi Police. Les motos devraient être remplacées en 2014 et 2015. Le remplacement des véhicules de type Combi Police figure dans deux dossiers d'acquisition pour 2012: ils seront remplacés par 21 véhicules d'escorte et 9 véhicules du type Combi Police. Pour les motos, le budget prévisionnel reste à préciser. Pour le remplacement des véhicules de type Combi Police, 1,207 millions d'euros ont été budgétés, soit 803 000 euros pour les véhicules d'escorte et 404 000 euros pour le type Combi Police.

14.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Op het punt van de gevarenpremie blijf ik op mijn honger. Het is een dossier waarover wij de komende jaren nog zullen praten. Persoonlijk ben ik van mening dat zij wel recht moeten hebben op een gevarenpremie. Ik begrijp dat u moet proberen objectief te zijn en voor iedereen hetzelfde te doen. Ik betreur een en ander niettemin enigszins.

Het andere punt over het juridische luik komt, naar ik aanneem, naar het Parlement. Wij zullen het bij die gelegenheid grondig kunnen bespreken.

Ik hoop echt dat er een uitbreiding komt, vooral in het buitenland, zodat de betrokkenen effectiever tegen uitwasemingen kunnen optreden. Soms gebeurt er natuurlijk wel eens iets in een compound, zoals iedereen weet.

Ten slotte, over de motoren ben ik verheugd te horen dat in 2014-2015 de motoren zelf zullen worden vervangen. De oude wagentjes waarmee zij nu rondrijden, zijn triestig om te zien. Dat ze nu worden vervangen en men volop met de vervanging ervan bezig is, is een

14.03 Theo Francken (N-VA): J'estime que la police militaire a droit à une prime de risque et c'est la raison pour laquelle je déplore cette décision. Quant à l'extension des compétences – j'espère qu'elle se réalisera – je suppose qu'elle fera l'objet d'un vaste débat au Parlement. Je me réjouis du remplacement en cours des véhicules.

goede zaak.

U kunt uw mensen ter zake goed nieuws brengen. Ik hoop dat een en ander heel snel gebeurt.

14.04 Minister **Pieter De Crem**: Voor alle duidelijkheid, wanneer leden van de militaire politie in een buitenlandse opdracht worden ingezet, genieten zij natuurlijk van alle toeslagen en speciale stelsels die aan militairen in buitenlandse operaties worden toegekend.

14.04 **Pieter De Crem**, ministre: Pour plus de clarté, je précise que les membres de la police militaire en mission à l'étranger bénéficient de tous les suppléments et régimes spéciaux d'usage pour ce type d'opérations.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 **Vraag van de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de internationale militaire oefeningen 'Green Blade' en 'Pegasus'" (nr. 13656)**

15 **Question de M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "les exercices militaires internationaux 'Green Blade' et 'Pegasus'" (n° 13656)**

15.01 **Gerald Kindermans** (CD&V): Mijnheer de minister, eind september werden in België de internationale militaire oefeningen Green Blade en Pegasus gehouden.

15.01 **Gerald Kindermans** (CD&V): Fin septembre, un exercice s'est déroulé à Kleine Brogel dans le cadre du programme international de formation au pilotage d'hélicoptères de l'Agence européenne de défense (AED).

Met Kleine Brogel als uitvalsbasis trainden de Belgische Special Forces samen met het internationale helikoptertrainingsprogramma van het Europese Defensieagentschap. Ongeveer 800 militairen en 15 helikopters uit België, Duitsland en Italië zouden aan die belangrijke oefening hebben deelgenomen.

Quels sont les enseignements tirés par la Défense de cet exercice? Où se situent les principaux problèmes de coopération entre nos militaires et les équipages d'hélicoptère étrangers? Comment compte-t-on y remédier? Quel est le rôle de l'AED dans ce genre d'exercice? Est-il possible de l'améliorer ou de le renforcer à l'avenir? Le ministre peut-il apporter des précisions sur le type d'opération visées par ces exercices?

Welke lessen trekt Defensie uit de gezamenlijke oefening tussen de Belgische Special Forces en buitenlandse helikoptereenheden? Welke positieve en negatieve conclusies kunnen worden gemaakt met betrekking tot de militaire samenwerking op dat vlak?

Waar situeerden zich volgens u de grootste problemen op het vlak van de samenwerking tussen onze militairen en de buitenlandse helikopterbemanningen? Hoe kan in de toekomst aan mogelijke mindere punten worden gewerkt?

Welke rol speelt het Europese Defensieagentschap EDA precies bij dergelijke oefeningen? Hoe kan die in de toekomst nog verbeterd en of versterkt worden?

Kunt u meer informatie geven over het soort van operaties van Special Forces waarvoor via de oefening specifiek werd getraind?

15.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer Kindermans, het Belgische *lesson identified lesson learned process* voorziet erin dat er een zogenaamd *first impression report* en *final exercise report* wordt bezorgd niet langer dan respectievelijk 16 en 30 dagen na de oefening.

15.02 **Pieter De Crem**, ministre: Il est prématuré de tirer des conclusions concrètes de cet exercice. Conformément à la procédure, deux rapports doivent être rédigés, le premier dans les deux semaines suivant l'exercice, le second un mois après au plus tard. Ils doivent ensuite être débattus dans les deux mois qui

Hierna worden de rapporten geanalyseerd ter gelegenheid van een zogenaamde *post exercise discussion*, die niet later dan 60 dagen na de oefening plaats dient te vinden. Het is dus nu nog te vroeg om concrete lessen uit de oefening te trekken.

Algemeen kan worden gesteld dat dergelijke multinationale oefeningen een meerwaarde voor de operabiliteit betekenen.

De helikopteroefening Green Blade werd door België georganiseerd onder de auspiciën van het EDA, dat tracht om jaarlijks een helikopteroefening te laten organiseren door een van de naties die deelneemt aan het Helicopter Training Program.

Als tussenpersoon waakt het agentschap erover dat er voldoende evolutie en variatie is tussen de opeenvolgende oefeningen.

De Special Forces-oefening Pegasus beoogde het inoefenen van de klassieke Special Forces-taken, met name *special reconnaissance* en *direct action*. *Special reconnaissance* bestaat erin een team discreet te laten infiltreren, teneinde inlichtingen in te winnen. Op basis hiervan kan aansluitend een *direct action* zoals het bevrijden van gijzelaars of het uitschakelen van terroristen worden uitgevoerd.

Al die oefeningen passen in de mogelijke inzetbaarheid van Europese *battlegroups* in een operatie die kan uitgaan van de Europese Unie.

suivent l'exercice. Ces exercices multinationaux apportent une plus-value en termes d'opérabilité.

L'exercice d'hélicoptère Green Blade a été organisé par la Belgique. Chaque année, un exercice de même type est organisé par un pays différent. L'AED veille à une évolution et à une variation suffisantes entre les exercices successifs.

L'exercice Pegasus destiné aux forces spéciales avait pour but d'initier aux tâches classiques, comme l'infiltration discrète pour recueillir des informations, la libération d'otages ou l'élimination de terroristes. Tous ces exercices s'inscrivent dans un éventuel déploiement de forces combattantes européennes.

15.03 Gerald Kindermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.45 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.45 heures.*